

¶ Gregulter. ecce qd suspectus cogitur omicere sine gustare. Sed
nūquid idē est. si quis est suspectus eo qd nō dūcat in anno. Nunquid
cogendus ē dūicare. nō. qā illa non recipitur sine peccō si recipiens est
peccor. S; ab is potest cogi vt faciat se dignū. i. vt peniteat. vt de a.
bi. ij. si qd intrat

Di. xxxi.

Umpus .
in hac di
si. xxxi o
stendit qd a tēpore
greg. statutū fu
it. vt subdyaconi
nō ordinarētur nī
si pmissa otinētia
Secdo agit de cau
sa otinētie p̄sbite
rorū ⁊ dyaconorū
Tercio dicit qd lz
ordinati in sacris
ordinib; vxorib; nō
debent omisce
ri tū necēria p̄uite
bunt eis. Ultimo
assignat d̄ram in
ter oriētales ⁊ oc
cidentales.

Ante triennū.
C. oli. pmo
uebantur subdyaco
ni non pmissa cō
tinentia. et vtehā
tur licite vxorib;
et beneficijs po
stea pelegius pre
decessor gregori
statuit. vt vel cō
tēti essēt vxorib;
tātum. vel benefi
cijs tātum. d qua
ostitutōne greg.
facit mētiōē. xx.
vij. q. ij. mulcorū
postea itē pelag
gius aliam edidit
ostitutōnem. in q
p̄cise p̄hibuit vt
subdyacones nūl
lo mō commiseri
tebant ammō
suis vxoribus. et
illā cōstitutōnem
quidam subdyac
oni seruabant. q
dam non. S; qā il
la ostō fuit mīq.
s. qd ali qd qui nō
p̄misit otinētiā
cogeretur cōtēnē
idō retractari h
a greg. illa et sta
tur h qd si qd s̄bōia
acom mōto sūt nī
cogantur conti
nere nisi velint. s
aut in futuro sūt
ordinandi non ad
mittantur nisi p̄
mittāt otinētiā
¶ Durū. statutū
pelagij fuit cōtra
euangeliū in quo
sola excipitur for
nicatio. xxij. q. ij.
quos deus. et iteo
reprobatur fuit
sed quare repro
batur illa cōstitut
tio pelagij in qua
statuit qd aut vx
ores aut beneficia

etiā nō p abstinētia s; p execratōe
escar a carne abstinet. placuit scō
ocilio vt p̄gustet et si sic vult absti
nere abstineat. si aut spernit ita vt
olera cocta cū carnibus nō gustet
iste nō obediens nec suspitōnem he
rehs a se remouēs deponat de ordi
ne clericatus **O XXXI**

Umpus qz nondum erat i
stitutum vt sacerdos con
tinentiam seruarent **¶** Vn
de gregorius scribit petro subdyac
cono sicilie. **Qui castitatem non p
misit ab vxore sua separi nī cogat.**

Ante triennium olim omnium
ecclesiarum subdyaconi fici
lie p̄hibiti fuerūt vt more romane
eccie suis vxorib; nullatenus misce
rentur. quod michi durū atq; incō
petens videtur. vt qui vsū otinētie
non inuenit nec castitatē p̄misit eō
pellatur a sua vxore separi. atq; p
hoc qd abfit in deterius cadat. Vn
videtur michi vt a p̄nti die ep̄is oi
bus dicat vt nullū facē subdyaco
nū p̄sumat nisi qui se videtur caste
p̄misit. quatenus et p̄terita ma
la que p̄posito mentis appetita nō
sunt violenter non exigantur. et fu
tura mala caute caueantur **¶** Qui ve
ro post eandem p̄hibitōnem que an
te triennium ē facta otinēter cū su
is coniugib; vixerit laudādi atq; re
munerādi sunt. atq; vt in bono suo
p̄maneāt exhortandi. **¶** Eos aut qui
post p̄hibitōez factam a suis se vx
oribus otinere noluerit ad sacz or
dinez nolumus pmoueri qā nullus
debet ad altaris ministeriū accedē
nisi cuius castitas an̄ susceptū mini
steriūz fuit approbata. **¶** Causa vero
huius institutōnis mūdicia fuit sa
cerdotalis vt libere cunctis diebus
vite sue oratōi possent vacare. si em̄
vt ap̄lus ait ab vxorib; est cessan
dū vt expeditius oratōi vacemus
ministeris vtiq; altaris quibus quo
tidiana necitas orandi incūbit nū
q; coniugali officio vacare pmittitur

¶ Vnde beda sup lucā **Sacerdoti
bus castitas sp̄ obfunda p̄cipitur**

Sacerdotibus vt semp valeant
altari assistere semp ab vxor
ibus otinendū. semp castitas obser
uanda p̄cipit. Itē in ocil. ij. cartb.

dimittant. cum itē statuerit alexander. et de cler. diu. c. i. sic qd cū
aliquis in minorib; ordinibus existens postea otrahit. potest priuari
beneficio prius habito. ⁊ de illis loquitur alexander. Cum vero aliq;
primo contrahit et tamē postea scienter ecclia ei ofert beneficium po
stea nō potest illd
ei auferre. et de il
lis loquitur pelag
gius. et iteo ostō
eius fuit iniqua. si
mille est de ch. cou
iu. diuerlis

**Qui diuinis sacis deseruiūt otinen
tes esse oportet**

¶ Sacerdos p̄
biteros diacones ita vt pla
cuit ⁊ decet sacrosanctos antistites
ā sacerdotēs. aut leuitas. vel qui sa
cramentis diuinis inse ruiūt otinen
tes esse decet in oib; **¶** Itē innocē
tius victori rothomageni ep̄o

Sacerdotes ⁊ leuite suis nō misceantē

¶ Genere debet ecclia vt vxorib;
omimodo sacerdotes ⁊ leuite
cum vxorib; suis nō misceatur. qā
ministerij quotidianis necitatibus
occupantur. Scriptū est enim. san
cti estote qm̄ ego sanctus sum dñs
deus vester. nam p̄scis tēporibus
anno vicis sue de tēplo non discede
bāt. sicut de zacharia legimus. nec
domum suā omimō tangebant. **¶** Qui
bus vtiq; p̄pter sobolis successiōē
vsus fuerat relaxatus quia ex alia
tribu p̄ter q̄ ex semine aaron. ad sa
cerdotium nullus accedere precipie
batur. quantomagis hñ sacerdotes
et leuite pudiciam ex die ordina
tōnis sue obseruare debent quibus
vel sacerdotium vel ministerium sine
successiōe ē. nec p̄terit dies q̄ vel
a sacrificijs diuinis vel a baptisma
tis officio vacent. nam sic paul⁹ ad
corinthios scribit dicens abstinete
vos ad tempus vt vacetis oratōi
et hoc vtiq; laicis precepit multo
magis sacerdotes quibus orandi ⁊
sacrificandi iuge sacrificium ē sem
per debebūt ab huiusmodi cōsortio
abstinere **¶** Itē exuperio ep̄o rof.

¶ **Qui ab vxoris officio abstinet ad sa
crificia admittatē**

¶ **Ad sacrificia admitti fas sit q̄ vel
cū vxore nō exerceat officiū carna
le** **¶** Itē Jeronim⁹ de iouinianū.

Sacerdoti cui sp̄ orādū est sp̄ m̄mo

¶ **Laicus t̄mo carendum est**

¶ Laicus t̄mo carendum est
quisq; fidelis non p̄t orare nī
si careat officio cōiugali. **¶** Sacerdo
ti ergo cui semp sunt offerenda sa
crificia sp̄ orādū est. si sp̄ orādū est
sp̄ m̄mōio carendū ē **¶** Qd aut
illud manichæorum causa de coniu
gio sacerdotum supradictum sit.

¶ Ex gāgrēsi concilio apparet in quo
sic statutum legitur. **Anathema**

¶ **fit qui nuptias vituperat.**

¶ **Quis vituperat nuptias et**

¶ Non inuenit.
i. non suscepit
¶ Promiserit.
si intelligo si ha
buerit licetiā vxor
¶ Mala ris
i. cōtinentia que
iuuenib; ē mala.
¶ Sanctus. ex
quo dñs se omēn
dauit. et xp̄i actō
nra ē instructa se
ctio. lxxxi. di. legi
tur possimus er
go et nos omēda
re. et aug. se omē
dat equiparando
se ap̄bis. ut. xxij.
q. iij. ecce. et p̄
cōsul p̄t p̄mittē li
bellū cōmendatō
nis sue. vt. ff. de
of. p̄cōsul. obser
uare. **¶** Sif ille qui
impetrat vxorē
etatis se commen
dat. vt. C. de hñs
qui v. eta. impe.
l. ij.
¶ Genere dz. an
no. i. septimana. si
cut alias ponitur
dies p̄ ano. vt. x
xxij. q. ij. h̄ ip̄m.
et tempus p̄ ano
vt de cōse. bi. iij.
omni tempore.
¶ Preterit. ex
cepto sabbato s̄
cto et die v̄neris
p̄cedēte. vt de cō
se. bi. iij. sabbato
qui duo dies nulli
reputantur p̄pter
paucitatem sic. 7.
de cō. bi. ij. reues
¶ Del hap ra
tismatis. dū ē ne a
cessitas.
os. vl. i. etiā
¶ Vxore. nedū
cum alia
¶ Officiū. post
votum factum
¶ Laic⁹. ora
re. quid iuris
sūt h̄ hac materia
habes. xxij. q. iij.
c. i. et. ij.
¶ Matrimonio
ar. qd si aliqua sibi
coherent. vel si ali
quid sequitur ex
alio vno probato
reliquū ē probatū
ue. xxxij. di. si qd
viduam. xxvi. di.
tom. de. i. q. vi. h̄
qui p̄ ar. contra

Qbe pe. bi. i. sicut primi in fine
Quod autē respicit tria capitula. xxviii. di. dominus. qz istud sta-
tutum fuit ppter heresim manicheoz qui nuptias contemunt
Sicutqz in canone. s. di. xxviii. si quis docuerit. 10.

LEx cōtinen-
tie cepit eis
nota qz ppter mu-
tationem status
incipit aliqd non
licere quod prius
licuit. xij. q. i. no-
lo. et. xxij. q. ij. ne
quis arbitretur

Omino. ve =
stū. ex qm
dicit victum r ve-
stūm sequitur qz
nomie victus non
comprehendit ve-
stis. vt. ff. d. trās
ac. cum hñ. s. qui
transigit. quod nō
est verum. vt. ff. d.
verbo. sig. verbo
victus.

Largiat. se
questrato tñ habi-
taculo vt. lxxvij.
di. episcopus et s.
cum persona ē su-
specta.

Dicēte. duce-
bant enim vxores
secum vt seruiret
ei in cibis parant-
dis. et ab eis pa-
serēt d. mercede
predicatis cum
essent pauperes

Soroze. i. qua
si sororem

Circūducens
di. nobiscum

Ut mercede.
ar. q. si quis habz
vxorem et filios
de bonis ecclesie
potest ipos pascere
si non habet p-
pria. vt. lxxvi.
di. non satis. di.
p. si quis vero.
et. l. di. studeat. m.
fi. et. xxxvij. di. le-
gant. quia nemo
vnqz carnem suaz.
obio habuit. vt.

Quod si quis
memus. et hec ve-
ra sūt si indigent
secus si non indig-
ent. vt. xxviii. di.
de siracusane. vn-
de et si viro reli-
ctus est vsus ali-
cui rei mulier ea-
dem re potest vti
vt. ff. d. vsu r ha-
l. ceterum. s. mu-
lier.

Come. r illd. q.
in illo. c. presb. q.
dam. quod ē. di.
proxima

Dicena. intro-
ducere. d. cō-
sensu vxorum ali-
ter esset iniqua.
xxvij. q. ij. aga.
thofa

dormientē cum viro suo fidelē ac re-
ligiosam detestatur aut culpabilē
extimat velut qui regnum dei intro-
ire nō possit anathema sit **Item**

Quicūqz ex eodem de eodem
virginitatē custodiēs aut cō-
tinētie studēs velut phorrescens nu-
ptias. ne ppter h qd bonū est et san-
ctum est. nomen virginitatis assu-
mit. anathema sit **P**otest et ali-
ter intelligi illud qd in canone apo-
stolorū legit. vt iste sit sensus capli
Si qz docet sacerdotē vxorē suā nō tē-
nere. non vxorem quā in sacerdotio
accepit sed quam dū essz adhuc lai-
cus vel in minoribz ordinibz ostitu-
tus sibi copulauit cū qua otinētiāz
pfessus ē cū ad sacros ordines de-
scenderet. quā nullus dz otēnere. h
ē ab animo et cura sua abicere qn
ei nētia pvideat. anathema sit. pro-
batur aut h interpretatio. aucte leo-
nis ppe. qui scribēs rustico narbonē
si epō ait. **Ministris altaris epīs
et pfbri eadē lex continentie est**

LEx otinētie eadē est altaris
ministris q epīs r pfbri qui
cum essent laici siue lectores licite r
vxores ducē r filios pcreare potu-
erūt. sed cū ad pdcos puenerunt g-
dus cepit eis nō licē qd licuit. Vñ
vt iam de carnali fiat spūale iugū-
um optet eos nec dimittē vxores.
Sed qui habēt sic habē videantur
quasi non habentes quo et salua sit
caritas onubioz et cessent opa nu-
ptiaz **Item** leo non9 circa eplaz
micete abbatis **Epō vel pfbri vxorē
priā a cura iuan abiciat.**

Omino ofitemur nō licē epō
pfbro dyacono ppriam vxorē cau-
sa religionis abicē a cura sua. s3 vt
ei victū r vestitū largiatur. sed non
vt cū illa ex more carnaliter iaceat
sicut sanctos aplos legimus egisse
beato paulo aplo dicēte. Nunquid
non habemus pātē sororē mulie-
rem circūducēdi sicut frater dñi
iacobus r cephas. vide inspiēs qd
non dixit. nunquid nō habemus po-
testatē sororē mulierē amplectēdi
sed circūducēdi scilicet vt mercede
pdicatis sustētare ab eis. nec tñ
demceps foret inter eos vlteri9 ear-
nale iugū **Item** r illud grego

**Et castitatem. sic etiam qui bene comedit abstinent est. vt. xl =
in. di. conuiuia. in fi.**

Sententiam. vnus ergo potest otrabere toti vniuersitati si ha-
beat rationabilem causam. vt extra d. hñs que fi. a ma. pte. c. cum in
cunctis. Nam sen-
tentia vnus po-
test trahere alios
ad partem suam.
vt extra d. eo qui
mit. in pos. cū sic.
ff. de arbi. Item
si vnus. s. vl. d.
vete. iur. enucli. l.
i. s. is.

ri in dyalogo. pfbri quidā require
infra **U**t igitur ex hñs auctori-
tatib9 apparet sacerdotes vxorib9
quas in laicali habitu vel in minori-
bus ordinib9 cōstituti sibi legitime
copulauerunt nētia sibi ministrare
debita vero reddere non valent.

S3 obicit illud triptite historie.
**Dissualū phanucij nicena sinodus
nō ostituit vt pfbri cū suis vxoribz**

Nicena sinodus. nō dormirēt
volens corrigere vitam hoim
in ecclis omozantiū posuit leges qz
canones vocamus. in quorum tra-
ctatu videbatur aliquibus introdu-
cere legē. vt epī pfbri dyacomī sub
dyacomī cū iugibus quas ante cō-
secratōnem duxerant nō dormirēt
Surgens aut phanucius confessor
otradixit. honorabiles ofessus ē nu-
ptias. et castitatē dicēs esse cum p-
pria iuge ocubitū. Suasitqz cōci-
lio ne talē ponerent legem. grauem
asserēs legem que aut ipfis aut eo-
rū iugalibus occasio fornicatōnis
existeret **Et** h quidem phanucius li-
cet nuptiaz esset inextus exposu-
it. sinodusqz laudauit sententiam ei-
us et nichil ex hac parte sanctiuit
sed h in vniuersūsqz voluntate non
nēcitate pmisit **Item** ex. vi. sinodo

**Nō i ppetuū s3 tpe oblatōnis a cō-
plexu suaz vxorū sacerdotes absti-**

Quonia i romani ordie neant
canonis esse agnouimus tra-
ditū eos qui ordinati sunt pfbri vel
dyacomī ofiteri q iam non suis co-
pulentur vxoribus antiquū sequen-
tes canonē aplice diligentie r otō-
nis sacroz viroz. legales nuptias
ammodo valē volumus. nullo modo
cū vxoribus eoz onubia dissoluen-
tes aut priuantes eos familiarita-
te ad inuicēz in tpe oportuno. Qui
cūqz ergo diligens fuerit inuentus
in subdyaconali ordinatōne aut dy-
aconali aut sacerdotali nullo modo
phibeant ad talem ascendere gra-
dū p vxoris sue cohabitātōne nec
in tempore ordinatōnis sue pfbri
castitatē cogant q abstinere debe-
ant a legali vxoris familiaritate.

Item optet eos qui altari ministrāt
in tpe oblatōnis sacroz continen-
tes esse in omnibus vt a deo possint

Quonia. id
est quis.

Romani. hic
assignat differen-
tia inter oriētales
r occidentales

Ordinati. id
est ordiantur.

Apostolice.
qz apostolus pre-
cepit ut vir redde-
ret debitum vxorē
ri. xxxij. q. v. c. i.

Oportuno. r
istud est otra gā-
dolpium. et ali-
os q dicunt q vir
quolibet loco et
etiam ecclesia et
quolibet tempore
tenetur reddē de-
bitum vxorē petē-
ti. quod non ē ve-
rum. quia etiam si
cū creditor nō de-
bet semper veni-
re cum sacco pa-
ratus. vt. ff. de so-
lu. q. dicimus. sic
nec dz vir semper
esse paratus. xxx-
ij. q. iij. apostol9
in glo. vlti.

Diligēs. id ē
dignus

Continētes.
Sed nunquid i ori-
entali ecclesia po-
test vir pmoueri
sine licentia vxorē
ris. hu. dicit q sic
quia non fit ei pre-
iudicium aliquod
sed certe ei fit pre-
iudicium q post
mortē viri non po-
test contrahē. xx-
vij. di. quia sunt.
Item et in alio fit
ei piudicium quia
tempore vicis sue
nō debet ei omis-
ceri. cū ad temp9
vir multa vxore
nō possz orare vt
xxxij. q. iij. apls
h ibi expone ora-
re. id ē peregrina-
ri uel orare scz diu

Liter se copulantur. id est copulatio vtuntur. multi tamen ex hac littera dixerunt qd orientales contrahere possunt i sacris or-
 dimibus. Sed eis obstat qd. di. prox. si quis eorum. sed ipsi dicunt qd ibi
 sexta synodus pfixit nobis regulam

Nicolaus. xxv
 iii. di. cōsulendum.

Sinodo. xxv
 iii. di. p̄biterum

Si quis. vt.
 s. xxviii. di. si q̄s

Si subdyaco-
 nus. xxiii. di. si s̄b
 dyaconus.

Di. xxii.

Seraunda. in hac. xxii. disti-
 ctione adhuc pro-
 sequitur de continen-
 tia clericorum
 dicit ergo qd offi-
 tui in quatuor sa-
 cris ordinibus cō-
 tinere tenentur. et
 si non fuerint con-
 tinentes officio be-
 neficiorū priuan-
 tur. et si publice
 habent concubi-
 nas nullus eorum
 missam audiat. et
 vt facilius possint
 seruare continen-
 tiam precipitur eis
 vt extranearū fe-
 minarum familiaritatem vitent. **T**o-
 han. Sed nunquid
 quilibet ordo est
 sacer. certe videtur
 qd sic. Nam vt
 dicitur in libro q̄r-
 to sententiarum i.
 xxii. di. in prim.
 qd ordo est sacrus
 signaculum i quo
 traditur spiritua-
 lis potestas ordi-
 nato et officium et
 in quolibet ordi-
 ne confertur gra-
 tia si digne sumat-
 ur vt ibi dicitur.
So. reuera quilibet
 ordo sacer est. sed
 quatuor precipue
 dicuntur sacri a
 sanctimonia. id est
 castitate et conti-
 nentia quam indu-
 cunt. s. xxviii. di.
 nullum. et c. de re-
 uimus. b.

Omnium. que
 in alijs. id est
 laicis.

Clericorū. sa-
 crorum.

Singulares.
 i. diuisi ab eis

In hoc. i. in
 subdiaconali

Capite. id est
 ab episcopatu et
 sic videtur qd episco-
 patus sic ordo. et
 liii. di. si seruus.
 et. xciij. di. diaco-
 nes. et quod dixi.

consequi que simpliciter postulant.
 Si q̄s ergo p̄superit ostra ap̄licos
 canones aliquos p̄broz dyacono =
 rū puari a otractu et diuione legalis
 vxoris sue deponatur. Similiter et
 p̄br aut dyaconus qui religionis
 causa vxore suā expellit. excomuni-
 cetur. Si vero in hoc p̄manserit de-
 ponatur. **H**oc aut ex loco intel-
 ligendum est. Orientalis em̄ ecclia
 cui sexta synodus regulā viuendi p̄-
 scripsit vtū castitatis in ministris
 altaris non suscepit. **V**nde ste-
 phanus papa ait. **O**rientalis nō oc-
 cidentalis votum castitatis obtulit.

Liter se h̄z oriētaliū traditō
 eccliaz. aliter huius scē rōne
 ecclie. **N**ā eoz sacerdotes dyaconi
 atq; subdyaconi matrimonio copu-
 lantur. **I**stius aut ecclie vel occiden-
 taliū nullus sacerdotū a subdyaco-
 no vsq; ad ep̄m licētia habet coniugi-
 um sortiendi. **S**ifr et cap̄m meo-
 lai ex loco consideratur. q̄a gens bul-
 garoz nouiter ouersa ad fidē apo-
 sitū sacre religionis ex integro as-
 sumere nōdū didicerat. **N**ō aut i se-
 xta synodo p̄br non legitimis nu-
 ptijs detentus punitur. nō legales
 nuptie scilicet scdē intelligēde sunt a
 quib; auctoritate canōica quilibet
 sacerdos debet esse immunis. **I**llud
 etiā gangrensis concilij si quis discer-
 nit p̄brm cōiugatum et. similiter
 intelligēdū ē vel localit̄ traditū vel
 cōiugatū ab ea appellatū quaz añ
 tēpus sue ordīmatōis duxerat. **I**l-
 lud q̄ martini pape. **S**i subdyaco-
 nus scdaz duxerit vxore nō dissimi-
 liter intelligēdū ē. **P**rimā em̄ vxorē
 añ subdyaconatū h̄re p̄mittitur
 qua defuncta vel castitatem p̄fessa
 p̄mouetur ip̄e ad s̄bdyaconatum.
Promotus aut si scdaz desiderauit
 nuptias. sententie martini pape s̄b-
 iacebit.

Omnium. que
 in alijs. id est
 laicis.

Seraunda est ergo contine-
 tia ab omnibus in sacris
 ordinibus constitutis. **V**nde leo
 papa ait. **N**ec etiā s̄bdyaconib; oiu-
 tū excellēs ē electio vt h̄ que
 in alijs mēbris ecclie vacāt a culpa
 in illis tñ habeantur illicita. **C**ū em̄
 extra clericorū ordinem constitutis

xxi. di. clericos. sic. xxviii. di. nullum. hic habent quidam e. qd est. xxviii. di. q. ij. multorum

S qui vero. exterius. signatur contrariū. xij. q. ij. necēria. et d. o. di. v. in omnibus. vbi dicitur qd omnes clerici simul dormient. sed dic vt notauit. xij. q. i. quia tua

In uigilēt. licet em̄ sint vxora-
 ti tamen abstine-
 bunt a negociati-
 one et armis. vt. x.
 xxviii. di. fornicā-
 re. xx. q. iij. eos. et
 extra d. elec. trās-
 missa. et. lxxi. di.
 dictum

Dillo. licen-
 tiam damo.
 sed nunquid papa
 dare potest s̄bdia-
 cono licentiam cō-
 trahendi. videtur
 qd sic. extra q̄ cle-
 ri. vel. x. signifi-
 catum. **M**az. dispē-
 sat ecclia cū cō-
 sanguineis et di-
 spensat in alijs ca-
 sis. vt. extra d. v.
 et. x. retem. ex-
 multa. et in iura-
 mentis. vt. xv. q.
 vi. auctoritatem
 econtra videtur
 vt. ex. de. sta. mo-
 na. cum ad mona-
 sterium. in. fi. So. si
 votū ip̄m ordina-
 tū obligz. papa si
 p̄t dispensare. si si
 ostitutio obliget
 et si votū. tunc p̄t
 papa dispensare.
 quia cōtra ostitu-
 tiones ecclie bene
 dispēsat. ar. xv. q.
 i. sunt cui io. ego
 creto qd papa pos-
 sit dispensare euz
 hoc non sit contra
 articulos fidei et
 ip̄se h̄beat plena
 iudicem potesta-
 tis. vt. ij. q. vi. de
 creto. et. c. sequē-
 ti. b.

Nullus audi-
 at. contrariū legi-
 tur. xxviii. di. con-
 sulendum. xv. q.
 vlti. c. vlti. Sed h̄
 loquitur. d. illo. cu-
 ius crimen est no-
 toriū. vel p̄ sentē-
 tiam vel p̄ ap̄iaz
 confessionē. vt. ex.
 de. cohabi. cleri. et
 muli. vestra. imo
 si adhuc post sen-
 tentiaz corrigi vo-
 luerit non dicam
 eum suspensum ip-
 so iure. vt. lxxi.
 di. si qui sunt pre-
 s̄biteri. et. ex. de. co-
 habi. cleri. et. mu-
 lie. sic. baz. tñ di-
 xit hunc canonem
 fuisse q̄nq; senten-
 tie late. Sed h̄p̄iq;

nuptiaz societati et p̄creatōm filio-
 rū studē sit liberū. ad exhibēdaz tñ
 p̄fcē continentie puritatē nec subdia-
 conib; carnale onubiū quidē conce-
 ditur vt etiā qui h̄nt sint tanq̄ non
 h̄ntes et qui non h̄nt p̄maneat fin-
 gulares vel inuupti. **N**ō si in hoc or-
 dine qui quartus extat a capite di-
 gnū ē custodiri quātomagis in pri-
 mo vel scdo vel tercio seruadū ē. ne
 aut leuitico aut p̄biterali honore
 aut ep̄ali excellentia quisq; idoneus
 existimetur. qui se a voluptate luxu-
 rie necdū refrenasse detegit. **I**te

Mleoni episcopo catmenh.
Vltorū relatōne agnouimus
 hac apud vos osuetudinem olim te-
 nuisse vt subdiaconi licite miscean-
 tur vxorib; qd ne denuo quisq; p̄su-
 mat a suo dei sedis n̄re diacono ex-
 aucte est n̄re decessoris isto mō p̄hi-
 bitū. vt eodē tpe hij qui iam vxori-
 bus fuerāt copulati vnū de duob;
 eligerēt id est aut a suis vxoribus
 abstinerēt. aut certe ministrae nul-
 la ratōne p̄sumerent. et quātū dici-
 tur speciosus tūc s̄bdyacon⁹ p̄ hac
 re ab amministrationis se suspen-
 dit officio. et vsq; in obitus sui tem-
 pora quidē notarij gessit officiū et
 a ministerio qd s̄bdyaconū oportue-
 rat exhibē cessauit. **E**t post aliqua
 de cetero fraternitas tua sit oino sol-
 licita. vt quos ab hoc officio otige-
 rit remouē. hoc qd maxime diligen-
 ter inspiciat. ne si vxores h̄ant mis-
 cēdi se cū eis licētia potiatur. **S**ed
 ad similitudinē ap̄lice. se eos cūcta
 obhuare sua nichilomin⁹ distinctōe
 ostituat. **I**te ḡg. augustino an-
 gloz ep̄o. **E**xtra sacros ordies cō-
 stituti ducāt vxores. et ab ecclia s̄b-

S qui vero sunt p̄dia suscipiāt
 clerici extra sacros ordies o-
 stituti qui se nō p̄nt otinē sortiri vx-
 ores debēt et stipendia sua exterius
 accipe. qz et de h̄isdē p̄rib; nouim⁹
 scriptū qd diuidebāt singli. put cui
 qd opus erat. **D**e eoz ego stipēdio
 cogitādū atz p̄uidēdū ē. et s̄b ecclia
 stica reglā tenēdi sūt vt boīs mori-
 bus viuāt et canēdis psalmis iuigi-
 lēt et ab oib; illicitis et cor et lingua
 et corpus deo auctore oshuet. **I**te
 nicolaus papa adom̄ viennēsi ep̄o.

non esse. et hoc qd dixi speciale e in hoc crimine fornicationis vt no-
torius fornicator sit suspensus ipo iure et etia simoniacus. vt. i. q. v. ve-
rum. sed in alijs criminib9 non e expressum. et ideo licet notoria sint
non est ppter illa abstinentum ab officijs eoru. vel die q licet noto-
rius fornicator ipo actu sit suspensus tñ ppter cotrariu actum ipo iur
restituitur ei officiu. vt. lxxxi. di. si qui sunt. vnde q cito perit licet
te celebrat.

Quē scit. scie-
tia iuris nō facti.
S3 certe quicquid
dicat io. hoc tene-
te. p certo. q siue
sit notoriū p scē-
tia siue p cōfessio-
nē. vel p rei euidē-
tiam de fornicati-
one ipsius quod vi-
tari bz. vt eē d eo
habi. cleri. 7 mu.
.c. vl. b.

DRet. ab ec-
clesia. s3 cō-
cedo in suspensō a
canone. ibez est in
excomunicato. eē
de ap. pastoralis.
nō ita dico in sus-
pensō ab hoīe q
ibi statim debeat
amittē bñficiū qā
relegato ad tēp9
bona non adimuntur
nī hoc in sentē-
tia expmatur. C.
de penis. de porta-
torū. quia dū alijs
ratōib9 ostringi
pōt quis. non sunt
ei s3trabēda sub-
sidia. C. d. execu-
rei iudi. stipendia
imo dico q nec s3
adimerentur nisi i
sententia expmen-
tur. Quid iuris sit
de s3 nota in qñq
omibus. b.

Dispositōne.
ar. p oīi vita eke-
ricorū. i. q. ij. sacer-
dos. o. tra. s3 varie
sunt oīuetudines.
ar. ij. e. placuit. eē
de cōsti. cū oēs. 7
de elec. cum ecclia.
vulterana

Separēt. ar.
q laici excoīcan-
di sunt q decimas
soluere nolūt. vel
oblaciones. xvi.
.q. i. statum9. et
.c. reuertimim. x.
ij. q. ij. q oblatōel
.et. xij. q. i. duo

Verum. prin-
cipia. s3 diuidit9
in tres partes

Teromimus.
.i. q. i. sicut crist9

Augustin9.
.i. q. i. si fuerit. et
.c. neq3 in homie

In eplā. i. q. ij
saluator. positō. pposito sancti vimentij eplā destinata fuit ab

Pre- heretico in qua multa obiciebantur ei. s. vtrū vera eēt
la crā uel sacrificia hereticorū cui cū rñdere nō poss9. milit eam pape

Vrbano vt rñderet. ipe vero respondet ad singula

D s3 incipit capitulum vrbani
Et venerāda. et etiam suscipienda. et p hoc rñdet duab9 questū

Subdyacono vxorē ducē nō licet.

Dillo clerico aluerico nomie
quez per ordines ecclasticos
vsq ad subdyaconatū caste vixisse
dicitis cur vra aucte vxorē duxerit
miramur. eo q nulli vnq exceptis
illis quib9 ecclastica regula habere
permittit vxorem ducendi licentiaz
damus **I**te nicolaus papa omi-
bus epīs **Nō auditur missa p̄sbri**

Nullus missam **ocubimā hñtis**
audiat p̄sbri quem scit concu-
binā indubitanter habere. aut sub-
introducā mulierē. Vñ et ipsa scā
sinodus hoc caplm sub excoīcatōne
statuit dicens. Quicūq3 sacerdotū dy-
aconoz 7c **S**ic in s3sequēti ca-
pitulo alexandri secūdi continetur
omnib9 epīs dicētis **Audiēda mis-**

sa non est a presbitero qui concubi-
nam habet

Precipiēdo mandamus. vt nul-
lus missam audiat presbiteri quem
scit indubitanter ocubimā vel subin-
troducā mulierē hñre. Vnde etiaz
ipā sancta sinodus hoc capitulū s3
excoīcatōne oīstituit dicens. Quicū-
q3 sacerdotū dyaconoz subdyaco-
noz post cōstitutū beate memorie
p̄decessoris nostri sancti leonis aut
nicolai epī de castitate clericoz cō-
cubimāz palam duxerit vel ductam
non reliquerit ex pte oīpotentis dei
7 auctoritate aploz principū petri
et pauli p̄cipimus et oīmo contra
dicimus vt missaz nō cātet nec euā-
geliiū legat. nec eplam ad missam
dicat. nec i presbiterio cū hñs ad di-
uina officia qui p̄fate constitutio-
ni obediētes fuerint maneat ne-
q3 partes ab ecclesia suscipiat. Pre-
cipientes etiam statuimus. vt hñ p̄-
dictoz ordinum qui eisdē p̄decesso-
rib9 nostris obediētes castitatem
seruauerint. iux ecclesias sicut oportet
religiosos clericos simul mandu-

omib9. s. q ipsa sacra vera sūt 7 p̄terea q suscipienda sūt et s3 facias
vini in verbo illo veneranda

Malus. nō sufficienter pbat s3 cū aliud dici possit in baptismo
aliud in ceteris. Nam et pagano conferri potest. de o. bi. iij. a quodā
Sed melius probat p osequens. non horreat 7c.

Columba. i. bonus xpianus

cent et dormiant. 7 quicquid eis ab
ecclesijs competit hoc communiter
habeant. Deinde vt decime et p̄mi-
cie seu oblatōnes viuozum et mor-
tuoz ecclis dei fideliter reddātur a
laicis. et vt ipsi in dispositōe episco-
porum sint. quas si retinuerint a san-
cte ecclesie cōmuniōne separentur.

Verū p̄ncipia haz auctoritatū
cotraire videntur Jeronimo augu-
stino ceterisq3 qui cristi sacramen-
ta neq3 in bono neq3 in malo homi-
ne fugiēda demōstrāt. sic s3sequēs
causa simoniacorum plenius osten-
dit. Sed vrbano secūdo in episto-
la sua destiata p̄posito scī v̄m̄cen-
cij hāc oītrarietate det̄minat dicēs.

Ad hoc vero quod subiūgitur
in eadem epistola p̄ma vtrū
sit vtendum ordīmatōibus et reli-
quis sacramētis a cōmōis exhibi-
tis vt ab adulteris vel sanctimōi-
alium violatoribus vel huiusmodi.

Ad hoc inq3az rñdemus si scismate
vel heresi ab ecclesia non sepeñt eo-
rundem ordīmatōnes et reliqua sa-
cramenta sancta et veneranda non
negamus. sequentes beatum augu-
stinum qui super iohannem de h̄mōi-
tā copiose q̄ veracit̄ differit. **A**it
enim baptizat huius bonus siue ser-
uus malus nesciat se ille qui bapti-
zatur baptizari. nisi ab eo qui dedit
sibi potestatem baptizandi. Et paulo
post. **N**ō horreat columba ministri-
um maloz. s3 respiciat dñi potesta-
tem **A**ttñ p̄decessores n̄i nicolaus
et gregori9a missis sacerdotū quos
tales reuera esse constitērit fideles
abstinere decreuerūt. vt et peccan-
di licentiā auferrent ceteris. et hu-
iusmodi ad digne penitentie lamen-
ta reuocarēt. Scribit enim p̄deces-
sor noster gregori9 radulpho 7 ter-
tulpho ducibus inter cetera **O**ffici-
um simoniacorum et in fornicatōe

Attñ. bucul
q3 intelligit d ma-
lis occultis. et de
hñs qui tolerant9

Confiterit.
p sententiā vel p
confessionem io.
vel per rei euiden-
tiam. vt. s. dixi. m.
.c. nullus. b.

Ducibus. ar-
guitur hic q lai-
cus d mandato su-
perioris potest su-
spendere clericos
et excoīcare. quia
excoīmunicatō est
p̄ctius iurisdictio-
nis q̄ ordinis. vt
extra de elec. trāf
missa. **N**ā electōm
p̄nt interesse laici
di. lxxij. adriamus.
et. c. in sinodo et
ar. di. xvi. bene q
dem. et causis ma-
trimonialibus. xx.
xv. q. v. ad sedem
circa medium sic.
.ij. q. v. mēnā. hoc
tamen videtur a-
lienum a laico. eū
de rebus spirita-
libus se non intro-
mittant. vt eē de
iudi. decreuimus.
imo vt ibi d̄i p̄o-
hibetur p̄latis vt
talia laicis nō cō-
mittāt. dñs tamē
papa qui h3 ple-
nitudinem p̄tatis
eis poss9 cōmitte-
re vt excoīcarent.
.ij. q. v. mēnā. b.

Officiū. b. il-
lud intelligit d no-
torio simoniaco si-
cut de notorio for-
nicatore meli9 cre-
do q etia occult9
simoniacus suspē-
sus sit. si est simo-
niacus in ordine.
vt. i. q. i. reperun-
tur Suspensus em̄
ē quo ab se et quo
ab alijs hoc ideo
dico quia quilibet
peccator suspen-
sus est quo ab se.
licet nō quo ab ali-
os p̄ter notorium
fornicatōre et oc-
cultū simoniacum
in ordine. vnde ab
occulō simonia-
co quez scis esse si

moniicum in ordine non debes sacra recipere. vt dixi. i. q. i. si quis a
simoniaco. et hoc p̄batur eē de simo. p. tuas. ij. et. xi. q. i. ordīnacō-
nes. Sed a quolibet alio qui adhuc toleratur potes recipere quia licet
quilibet p̄cor q ad se suspensus sit vt. i. q. i. sacerdotes. nō tñ quo ad
alios vt hic patet et. xv. q. vl. c. vl. sic qñq3 aliquis est suspensus quo
ad alios non quo ab se. vt extra de clerico peregrinante tue.

Porro. hec sunt verba vrbam. **S**i ab indignis. i. p.uis. Presumitur. i. p.uptiue oficiuntur. locu ceteru. r. agit d. simo. **S**3 agētibz. ab h. loco vsqz ad illu. maco r. de fornicatore. et ab isto loco vsqz ad illu sciendu vero loquit de heretico r. scismatico. et tres h. inuuntur differentie inter hos duos. s. inter simomacu et fornicatore. et int illos duos. s. hereticu r. scismaticu. **P**rima e. q. simomacus r. fornicator tpe neccitatis duo offerut sacra. scilicet baptismum et corpus xpi. **S**3 illi heretici r. scismatici bapm tui. **S**3 euda e. q. isti offerut sacra r. effem sacri illi tui sacm. **T**ercia qz ordiati ab ipis recipiut si ne man. i. m. p.olicoe h. ab illis. no. i. q. i. man. r. c. q. da. **P**refatoru. m. colai et greg. et sic p3 h. qd tui loquit de simomacis et fornicatoribus. **I**nstituta. scilicet obfunt. **S**3 obfunt. sic g. ab istis recipitur eucaristia sed non ab hereticis. vt. xx. iij. q. i. si qz de. **T**alibus rit. i. sacerdotibus. **O**rdinatōnū. i. ordmum. **S**acroz. ali. **C**ofe. orū. dno. improprie dicitur ordines cōfidi. **D**e malis. h. s. fa bene inuuit q. ab illo loco porro ab h. r. vsqz buc tantum de malis catholicis intelligitur. non de precisis nec ecclia dicit illud. o. tra. donatistas qz vrbaz n. inducit auctez gregori. a mimoz. nā h. die de sacmētis donatistarū q. hnt pprias virtutes et cetera. **F**orma. i. v. ritate hnt. q. v. ra et integra sūt. i. q. i. qd quidam et de cose. di. iij. ostenditur. **I**nciati. i. o. secrati. s. h. d. o. di. ij. qz corpus. x. i. q. n. aurū. xxviii. q. i. caue. sed aliter accipitur. xx. vij. q. n. cū inciati. **P**er man. i. q. i. h. i. **Q**ui apstōrū. i. qui sub nomine apstolorum facti sunt. sed sunt apocriphi. xxx. q. i. aliter. manus. sed quib dices de penitentiā nunquid est accipie. **P**er. ba. ab istis p. cis. h. n. do. in casu neccitatis bene possumus confiteri eis. et etiam euilibet. de pe. di. i. quez penitet. **S**3 tñ licet eis cōfiteamur. non tñ debemus ab eis recipe p. niam. quia nec in eo casu imponenda est penitentiā sed innolescenda. xxvi. q. vij. ab infirmis

iacētū sciēter nullo mō recipiatis et quantum potestis tales a sanctis ministerijs vbi oportuerit phibeatis. **P**orro ad hec que tibi si logistice in eadē epla obiciuntur et si corpus r. sanguis xpi non sunt et alia que pdiximus si sui virtutis effectum non habeant q. agentibus obsunt quod si habent cur spernuntur si ab indignis psumuntur. ad h. inquam rñdemus. ppria quidem habent virtutis dignitatem vt p. fat. **A**ugustinus ait sup iohannē cōtra donatistas. sed agentibus vel suscipientibus hec eadē sacra o. tra. p. fatorū pōtifiū instituta nisi forte sola morte interueniente v. p. te sine baptismate vel cōmunionē. quilibet humanis rebus excedat eis inquam in tātū obsunt. vt veri idolatre sint cū talibus. r. ordinatōnū et sacramentoz ofectio. r. aliter q. pmissum est scienter susceptio. vehementer a sanctis canōibz phibeatur. **A**it enim samuel p. p. ha. qm p. c. m. ariolandi e. repugnare et quasi scelus idolatrie nolle acquiescere. hoc de malis catholicis qui intra eccliam sunt. **C**eterū scismaticorum et hereticorum sacramēta quoniam extra eccliaz sūt iuxta sanctorū patrū traditōes scilicet pelagij. gregori. cipriani. augustini. ieronimi. formam quidē sacramentoz non aut virtutis effectū habere p. fitemur. nisi cū ipi vel eoz sacramentis inciati per manus impositionem ad catholicam redierint vintatem. **S**ciendum vero e. q. canones apstoz quorū aucte orientalis r. ex pte romana vtitur ecclia. et in signis martir. ciprianus r. octoginta epi cū eodem. baptismata hereticorū lauacrū dyaboli appellant. **S**tephanus vero et cornelius martires r. pontifices romani et venerabilis augustinus in libro de baptismate eunde ciprianū et ceteros p. fa

vel dic q. non debemus eis confiteri. xxiii. q. i. s. sed illud in si. ne in ducant nos in desperatōem sicut iudei iudā cum ei penitentiā dixerūt quib ab nos tu videris. de pe. di. i. h. i. p. tatis. **Q**uorū simplex est h. ralatō. **E**x parte. vt. xxxi. di. aliter. **D**iaboli. si quo ad factū dixisset i. detesta. seos. bene dixissent sed h. dixerūt q. non credebāt esse sacroz. veritatē apud hereticos

tos epos ob hanc causam vehementer redarguūt. affirmātes bapma siue ab heretico siue a scismatico ecclesiastico more celebratū ratū esse. **E**t merito. qz alia in baptismate r. alia in alijs sacramentis ofideratio e. quippe cū r. ordine p. r. necessarios sit. **S**ubito enim morituro prius baptismate q. dominici corporis cōmunionē vel alijs sacramentis ofulitur. et dū fōte catholicus non inuenitur sanctius e. ab heretico baptismi sacramentū sumē q. in eternum perire. et hanc sententiā p. scriptorū pontificum cornelij stephani et augustini secuti sunt siricius et innocentius leo anastasi. et magn. gregorius et omnis catholica ecclesia. **P**rohibentur ergo de manibus talium sacerdotū sacramenta suscipi non q. non sint vera quantū ad formam et effectū sed qz dū h. mo. i. sacerdotēs a p. p. o. n. t. e. m. p. o. s. v. i. d. e. r. i. m. r. u. b. o. r. e. v. e. r. e. c. u. d. i. e. f. a. c. i. l. i. u. s. r. e. u. o. c. a. n. t. u. r. a. d. p. n. i. a. m. **I**te ex sexta synodo.

Qui vxorē ducē volūt ante ordinē subdiaconatus hoc faciant.

S quis eorū qui accedūt ad clerū voluerit nuptiali iure mulieri copulari hoc ante ordinatōem subdiaconatus faciat. **I**te ex concilio carth. tercio. **L**ectores a vxores ducāt aut continentiam profiteatur.

Lectores cū ad annos putertatis veniūt cogātur aut vxores ducere aut continentiam p. fiteri. **I**te gregorius bonifacio episcopo regitano. **S**ubdiacones continentiam obseruare debent.

Subdiaconibus tuis hoc quod de singulis statuimus decernimus obseruari. nec illam diffinitōez nostraz cuiusq. contumacia finas aut te meritate corrumpi. **I**te vrbano in synodo secunda apud melfiam. **B**eneficio r. officio careāt q. post subdiaconatum vxoribus vacant.

dicitur. vt institui. de acop. s. minorem. sed quantum ad matrimonium strahendum dicitur plena pubertas. xiiij. anni in viro. vel. xij. anni in muliere. vt exē d. r. s. p. o. n. s. a. i. m. p. u. b. p. u. b. e. r. a. s. p. e. n. u. r. i. a. n. o. p. a. t. i. t. u. r. **C**ogantur. s. e. p. l. a. c. u. i. t. o. s. h. i. l. l. u. d. q. n. e. c. c. i. a. s. a. r. l. v. d. i. c. i. **S**ubdiaconibus. cōmumacia. qz non est fauore alicuius p. sona obmissendū qd statutis generalibus continetur. lxi. di. miramur.

et iteo replēsi fuerūt ab augusti. h. **A**pellant. q. de cō. di. iij. quō. **I**n bapmo. videt q. nec bapm in neccitate ab hereticis sit accipiēbus. nā cordis cōficio soluc. d. cō. di. iij. bapm. vicē. sic nec corpus xpi. xxiii. q. i. c. p. e. multimo et vltimo q. a. qui credit mādurat. de cōfeca. tione d. i. s. t. i. m. i. j. vt quid paras. tēte et ventrē. crete r. manducasti. rñteo h. e. e. s. t. r. o. qz bapm neccario est. **N**am in eo telentur oia p. c. c. a. a. t. e. o. q. e. t. i. a. z. i. g. n. i. s. p. u. r. g. a. t. o. r. i. j. p. e. n. a. n. o. n. s. e. n. t. i. t. u. r. n. o. n. a. u. t. e. i. t. a. i. c. o. r. d. i. s. cō. t. r. i. t. o. n. e. v. e. l. p. n. i. a. **N**ā p. e. a. n. o. n. p. t. p. u. r. g. a. t. o. r. i. u. e. u. i. t. a. r. i. q. d. e. x. c. e. d. i. t. o. n. i. e. m. p. e. n. a. q. u. a. z. h. i. c. p. o. s. s. i. t. q. u. i. s. s. u. s. t. i. n. e. r. e. **S**u. m. q. h. i. c. l. e. g. i. t. u. r. d. e. p. e. d. i. v. l. c. v. l. x. x. v. d. i. q. i. a. l. i. u. d. p. a. l. e. s. t. **N**ecessario. i. m. o. e. s. t. i. a. n. u. a. o. i. m. s. a. c. r. o. r. u. m. i. q. i. s. i. q. s. f. u. g. e. r. i. t. d. o. d. i. i. i. j. h. i. j. v. e. r. o. e. x. e. t. e. c. l. e. r. i. c. o. n. o. n. b. a. p. t. i. e. i. j. **S** quis eorū. c. i. s. t. u. d. e. e. u. i. d. e. n. s. o. t. r. a. i. l. l. o. s. q. d. i. c. i. t. q. g. r. e. c. i. p. o. s. s. i. t. o. b. h. e. r. e. i. n. s. a. c. r. i. s. o. r. d. i. n. i. b. u. s. q. a. c. ū. h. c. a. p. i. t. u. l. u. s. s. i. t. s. e. x. t. e. s. i. n. o. d. i. r. s. e. x. t. a. s. i. n. o. d. u. s. p. r. e. f. i. x. i. t. e. i. s. r. e. g. u. l. ā. v. i. u. e. d. i. v. t. x. x. i. d. i. q. m. r. s. h. a. u. t. p. a. t. e. t. e. t. i. a. q. a. p. l. o. s. i. p. o. s. n. e. c. e. t. i. a. m. a. t. p. e. a. p. l. o. s. r. ū. l. i. c. i. t. u. s. e. s. t. cō. t. r. a. h. e. r. e. i. n. s. u. b. d. i. a. c. o. n. a. t. u. v. t. l. x. x. i. i. j. d. i. c. ū. i. n. p. r. e. t. e. r. i. t. o. **L**ectores. p. u. b. t. a. t. i. s. p. l. e. n. e. q. e. x. v. i. j. a. n. n. o. r. u. m. v. t. x. x. v. i. j. d. i. d. e. h. i. j. h. e. c. e. n. i. m. p. l. e. n. a. p. u. b. e. r. t. a. s.

Aos. seruituti. qd s dicitur intelligo qn qm mrimonialiter ducit
vxoies .et in eo casu filij redigentur in seruitutez ecclie vt .xxv.
.q. vlti. cu multe . primo tu ipe epus rediget in seruitute eas si pt fi
eri .vt .lxxxi. di. quida clerici . s si ipe non sufficit tunc itur ad brachiū
seculare . vt s d. . S3 obicitur none pncipes hnt iurisdicōez sup istā
cū sit laica . quare s indulgetur eis istud cum ipi pnt p se eas punie
si legitima vxor
esset ista tunc pla
nū est qz legitima
vxor sortitur forz
ex persona viri vt
.ff. de iurisd. om.
iubi. cū quedam .
Sed illa que non ē
legitima nō vt .ff.
ad munic. l. de iu
re . s . vlti . ad s pt
dic q cū sit de fa
milia sacerdotis ē
s foro ecclesie sic
q alij qui sūt s fa
milia eius . vt . lx .
xxix. di. iudicatū .
r . xij . q . ij . eccliaz
seruos . vel ido cē
setur de foro ec
clesie quia tunc
in psonam ecclie .
qa ratione delicti
dicitur in me pn
ceps hōe iuridi
ctionem . et ratio
ne delicti fit qz de
foro alterius . vt
.vi. q . iij . placuit .

Mulctetur .
hodie deponitur .
vt ex de vi . et ho
cleri . vt clericoz
mores . et . lxxxiij .
di . si qz eps . r ex
de simoni . nemo .
sed illud ē verum
qn pce vel precio
consenserit . vt ibi
di in illa cōsti . vt
clericoz . si autēz
epus negligens es
set suspenditur p
buos mēses . vt . i .
q . i . quicqd
Rubescant .
secretorū . ex s pz
q ecclia n iudicat
d occultis sic . xxx
ij . q . v . xpiana . ij .
q . v . suluisti . et
.vi. q . i . si oia . et ē
ar . p opinione ila
loz q dicit qz oc
cultū delictū nō ir
rogat regularita
tem . io . qd est ex
pressum hodie ex
s tēp . or . c . vl . nisi
in homicidio et fla
monia in ordie . i .
q . i . repiuntur . b .
Nemo virgō
qd si credit
se cōtrahē cū vgi
ne et ē corrupta .
dico eū nō esse p
mouendum cū sit
maritus corrupte . vt . l . i . di . qui in aliquo . qz ibi nec error nec violens
tia excusat . xxxij . q . v . ille aut . sicut nec casus exculat . vt . xv . q . i . c .
vl . quib si pmo corrupti vginē et postea desponsauit eam . ar . qz ducere
eam non possum si volo promoueri . vt . xxx . q . v . qualis . et . ij . di . pxi .
maritū . s notauit in qōmbz . r . cōmuscuiusqz . Nota sūetu
Lacuit . abstine . i . nō strabēz . dīne seruandā in mrimonio vt s

Mulctetur .
hodie deponitur .
vt ex de vi . et ho
cleri . vt clericoz
mores . et . lxxxiij .
di . si qz eps . r ex
de simoni . nemo .
sed illud ē verum
qn pce vel precio
consenserit . vt ibi
di in illa cōsti . vt
clericoz . si autēz
epus negligens es
set suspenditur p
buos mēses . vt . i .
q . i . quicqd
Rubescant .
secretorū . ex s pz
q ecclia n iudicat
d occultis sic . xxx
ij . q . v . xpiana . ij .
q . v . suluisti . et
.vi. q . i . si oia . et ē
ar . p opinione ila
loz q dicit qz oc
cultū delictū nō ir
rogat regularita
tem . io . qd est ex
pressum hodie ex
s tēp . or . c . vl . nisi
in homicidio et fla
monia in ordie . i .
q . i . repiuntur . b .
Nemo virgō
qd si credit
se cōtrahē cū vgi
ne et ē corrupta .
dico eū nō esse p
mouendum cū sit
maritus corrupte . vt . l . i . di . qui in aliquo . qz ibi nec error nec violens
tia excusat . xxxij . q . v . ille aut . sicut nec casus exculat . vt . xv . q . i . c .
vl . quib si pmo corrupti vginē et postea desponsauit eam . ar . qz ducere
eam non possum si volo promoueri . vt . xxx . q . v . qualis . et . ij . di . pxi .
maritū . s notauit in qōmbz . r . cōmuscuiusqz . Nota sūetu
Lacuit . abstine . i . nō strabēz . dīne seruandā in mrimonio vt s

Rubescant .
secretorū . ex s pz
q ecclia n iudicat
d occultis sic . xxx
ij . q . v . xpiana . ij .
q . v . suluisti . et
.vi. q . i . si oia . et ē
ar . p opinione ila
loz q dicit qz oc
cultū delictū nō ir
rogat regularita
tem . io . qd est ex
pressum hodie ex
s tēp . or . c . vl . nisi
in homicidio et fla
monia in ordie . i .
q . i . repiuntur . b .
Nemo virgō
qd si credit
se cōtrahē cū vgi
ne et ē corrupta .
dico eū nō esse p
mouendum cū sit
maritus corrupte . vt . l . i . di . qui in aliquo . qz ibi nec error nec violens
tia excusat . xxxij . q . v . ille aut . sicut nec casus exculat . vt . xv . q . i . c .
vl . quib si pmo corrupti vginē et postea desponsauit eam . ar . qz ducere
eam non possum si volo promoueri . vt . xxx . q . v . qualis . et . ij . di . pxi .
maritū . s notauit in qōmbz . r . cōmuscuiusqz . Nota sūetu
Lacuit . abstine . i . nō strabēz . dīne seruandā in mrimonio vt s

Nemo virgō
qd si credit
se cōtrahē cū vgi
ne et ē corrupta .
dico eū nō esse p
mouendum cū sit
maritus corrupte . vt . l . i . di . qui in aliquo . qz ibi nec error nec violens
tia excusat . xxxij . q . v . ille aut . sicut nec casus exculat . vt . xv . q . i . c .
vl . quib si pmo corrupti vginē et postea desponsauit eam . ar . qz ducere
eam non possum si volo promoueri . vt . xxx . q . v . qualis . et . ij . di . pxi .
maritū . s notauit in qōmbz . r . cōmuscuiusqz . Nota sūetu
Lacuit . abstine . i . nō strabēz . dīne seruandā in mrimonio vt s

Aos qui diaconatum vxoribz
vacae voluerit ab oim sacro
ordine remouemus officioqz atqz
beneficio ecclie care decernim9
si ab epo dmoniti nō se correxerint
principib9 indulgemus licentiā vt
eoz feminas mācipent sūituti . Si
vero epī cosenserint eoz prauitati
bus . ipius officij interdictione mul
ctetur . **Itē dominico grangrēsi
p̄iarche Deiciāt a suoz ḡduū dig
tate s̄bdiaconi r deiceps si n̄ otmeāt**

Rubescant impij et aperte in
telligant iudicio sancti spiri
tus eos qui in tribus sacris gradi
bus scilicet p̄bratu diaconatu sub
diaconatu positi si m̄erculas nō ab
iecerint r caste vixerint excludētos
ab eorūde ḡduū dignitate . De ma
nifestis quidē loquimur . secretorū
aut cognitor r iudex ē deus . **Itē
meldensi concilio p̄fidens ait**

**Ad sacros ordies nō accedant nisi
virgo ā approbate castitatis**
Nemo ad sacrum ordinem per
mittitur accedē nisi aut virgo aut
probate castitatis r qui vsqz ad s̄b
diaconatum vnicā et virginem vx
orē habuit . **Itē in carthaginēsi
cōcilio In tribus gradibz ostituti
etia ab vxoribus abstineant**

Lacuit ep̄os p̄br̄os diacono
s r s̄bdiaconos s̄m p̄ora institu
ta etia abstine ab vxoribz . qd nisi
fecerint ab eccliafisco remoueat
officio . Ceteros vero clericos ad s̄
non cogi . sed s̄m vniuscuiusqz osue
tudine ecclie obseruari debē . **Itē
leo ostra epistolam nicete abbatis .
Itē miorib9 ordib9 ostituti vxores
ducant nisi voto r religioso hitu p**

Seriatim r apte p̄seq̄ **hibeāt**
mur qd sancta romana ecclia
in ḡdib9 clericorū ait . clericos hosti
arios lectores exorcistas accolitos
si ex votū r habitū monachi inueni

et . j . e . qm . et ex de og . spua . c . ij . sed ostra te spon . du . tuas . et ex hōe
videtur q epus in sua diocesi possit statuē . s . ne accoliti otrahāt . sed
creto hanc osuetudinē referendā ad bñficia . vt . si osuetudo ē qz acco
liti vxorati habeant beneficia ipa seruetur . s hodie corrigē per deē .
Seriatim r apte p̄seq̄ **hibeāt**
extra de cleri . diu . iohannes . et . c . decorem

Seriatim r apte p̄seq̄ **hibeāt**
seriatim r apte p̄seq̄ **hibeāt**
seriatim r apte p̄seq̄ **hibeāt**
seriatim r apte p̄seq̄ **hibeāt**
seriatim r apte p̄seq̄ **hibeāt**

ant . r otmetiā p̄fiteri nolūt . vxorē
ducē virginē cū bñdictione sacdotali
pmittimus . nō aut viduā aut repu
diataz . qz p̄pter s̄b deinceps nec ad
s̄bdiaconatū puehi poterūt . quia
nec laic9 nisi virginē sortit9 vxorē
aut bigamus ad clericatū vel si qz
ex p̄fatis ordimb9 desiderat ad s̄b
diaconatū ascendere nō potest sine
osensu vxoris sue . vt fiat de carnali
deinceps sp̄uale iugiu nemine eos
cogente . neqz pmittitur postea vx
or coniūgi eidē marito suo carnali
ter nec cuiqz nubē i vita ā post mor
tē illi9 . **Itē ex calcedonēsi ocilio
nō liceat clericis alterius lecte vx**

Quoniam in qui **orem ducere**
busdam p̄mētis concessum
ē lectoribus r psalmistis vxorē du
cere . cōstituit sancta sinodus non li
cere cuiqz ex hñs accipe lecte alte
rius vxorem . **Itē in niceno cō
cilio capitulo tercio**

**Non habitent cū clericis mulieres
nisi q naturali fedē iūcte sūt**
Interdixit sancta sinodus per
omnia non ep̄o non p̄sbro non dia
cono non subdiacono non alicui oi
no qui in clero ē licere subintrodu
ctam habere mulierē . nisi forte aut
m̄tem aut sororē aut amitā aut eti
am eas idoneas p̄sonas que fugiat
suspitōes . **Itē Jeronim9 .
Aspicilū tuū aut raro aut
nunq̄ mulierum pedes terant quia
non pt toto corde habitare cū deo
qui femmaz accessibus copulatur .
femina osciētiam secū pariter habi
tantis exurit . Nunq̄ de mulierū for
mis disputes . femine nomē tuū ne
sciant . femina quā bñ vides conuer
santē mente dilige nō corpali fre
quentia . si bonum est mulierez non
tangere . malum est ergo tangere .
**Vñ grez in dialogo li . quarto .
Presbiter vxorē suā quasi sororē****

Interdixit . aut sororē . in quibz nichil
seu cri minis estimare fedus naturale permittit vt ex de coha
bi . cle . r mulie . c . penul . s̄uoz suoz . vt . lxxxi . di . volum9 . et . c . in
m̄tioneas vxores . omnibz . **Suspitōis . quia suspitōis
mulieres habebat vt ex de cohabi . cle . c . i . et . ij .
Aspicilū . malū . notandū est ar . a cōtrarijs . si vnum est bonum**

Quoniam . ducē
i . retinē bñficia
Secte alteri9
j . xxviii . q . i . caue
et . c . non oportet .
seu cri minis estimare fedus naturale permittit vt ex de coha
bi . cle . r mulie . c . penul . s̄uoz suoz . vt . lxxxi . di . volum9 . et . c . in
m̄tioneas vxores . omnibz . **Suspitōis . quia suspitōis
mulieres habebat vt ex de cohabi . cle . c . i . et . ij .
Aspicilū . malū . notandū est ar . a cōtrarijs . si vnum est bonum**

solus habitus nō solē
nizat votū vt exē
de regul . porcū .
Post mortē .
s ista vxore pmo
ti die qz coipo qz
bat ei licentiāz in
telligitur vouere
similiter etiam ea
cuius maritus su
seepit habitū reli
gionis . vntē neu
tra debet otrahē
si tamen contrax
rit tenet s̄m qdā
nā votū nō fuit so
lemizatū . s̄stigue
tū vtz hñoi ux
or sciat ius . vel di
catur sibi qa tunc
vouē intelligit nō
tū solēizat votū
si do ignorat nec
ei d . nō intelligit
vouē . in vxore tū
pmoti secus pos
set dici non p̄pter
votū s̄ p̄pter osi
tutōez ecclie . vt s̄
licet nō sit mrimo
niū si otrahat . et
vidē expressum . s .
xxviii . di . qz sunt
b . dicit qz utraqz
vxore r pmoti r
ingressi votū s̄ p̄
senti dirimit . s̄ nō
solēizatū sit . Jo
fa . dixit aliud esse
in vxore pmoti a
liud in vxore in
gressi . qa illa post
mortē otrahit . s̄
vxori pmoti non
qa ē ratio diuersi
tatis qz ē dignior
clericatus qz mo
nachatus . nā etiā
bigamus pt esse
monachus xvi . q .
i . legi . s̄ mirū ē
qz tātus vir dixit
rit s̄ cū manife
ste obuiet . xxvii .
q . ij . agathōsa . et
c . si qz iugatus
et . xxxiij . q . v . qui
vxorē . possit autē
dici qz votū vxō
ris solēmizatur .
ex voto viri pro
moti . et ita vir cō
municat vxori vo
tū . de s̄ sup . c . qui
vxorem
Quoniam . ducē
i . retinē bñficia
Secte alteri9
j . xxviii . q . i . caue
et . c . non oportet .

reliquum est malū. fallit in pbigalitate & auaricia. Item duo cōtra
ria quāz inueniuntur bona vt nutere et non nutere. et quotidie com
municare et nō dūicare. xxviii. q. i. sic em̄ de cōse. di. ij. quotidie. et

D ar. C. de pcur. exigendi. ibi iustius tamen est
Resbiter. p̄sbram. cū qua in minoribz ordinibz straxerat
Vlieres. et matricurie. bñtes curā de rebus ecclesie

D i. xxiii.

E Cce. h̄ q̄ri
tur. h̄ itia
tulaz. di.

• xxxiiij. in qua ma
gister ostendit q̄
bigami cōpore vi
ciati. vsurarij. pu
blice penitentes
lusores in cena.
Furioli. arreptiij.
accipientes mere
tricem in vxorem
habentes concubi
nas non p̄nt pro
moueri. quāz tam
dispensatur in cō
cubinarijs. h̄. e. c.
vlti. et nota q̄ in
p̄mis duobz capi
tulis accipit m̄ḡ
ocubimā p̄ vxore
quā q̄s duxit sine
solemnitate. vt. h̄.
• xxxiiij. di. s̄. ocu
binā. s̄. h̄. intelli
git de vera ocubi
na quā si quis ha
buerit post bap̄tis
mum pmoueri nō
debet. vt. xxv. di.
• e. vl. Item enim
ē. si añ bap̄ma ha
buerit et post ali
am vxorem vel o
cubinam.

S quis post
acceptū. ma
xime. vel determi
nat vbum. h̄. poli
tum habuerit

C Concupimaz.
p̄mā vxorem. h̄is
tam̄ ex dispensa
tione quāz p̄mo
uetur ut. h̄. e. habu
isse. et. xxxiiij. di.
fraternitatis

M Aritu. ocu
binaz. ar. q̄
si q̄s habuerit vir
ginē ocubinā licz
postea eam sumat
in vxore q̄ nō p̄t
pmoueri. vt. xxx
iiij. di. curandum.
et. c. p̄cipimus. et
• xxx. q. v. qualis

M eretrices.
• xxx. q. i. non est
culpandus. ar. cō
tra. et ita ex vno
eodemq̄ facto pu
m̄tur quis et me
retur. ff. quibz vt
indignis. l. i.

C Inuista. i. ex
indignatione vel
ex nimia cōmōtione. secus si p̄pter necessitatez fecerit. vt. lv. di. si q̄s
a medicis

I Illos. talis etiam teponitur. xlviij. di. de petro. et. c. quoniam

Penitentia. vt. di. li. qui in aliquo. et. l. di. de hijs.

C In furia. tamē promotus nō teponitur. vt. viij. q. i. quis

C ommuniter. de istis qui ita vexantur. distinguendum est. nam si

diligat et quasi hostem fugiat

D Resbr quidam cōmissam sibi
regebat ecclesiam cū magno
timore domini qui ex tempore susce
pti ordinis p̄sbram suam diligens
vt sorore s̄z quasi hostem cauēs ad
se p̄pius accedere non finebat. eāq̄
sibi appropinquare nulla occasione
pmittens ab ea sibi omūionē fundi
tus familiaritatis abscedit. **C** Pre
sbiteram vero quāz debeamus acci
pere laodicense oculiū ostēdit dicēs

vidue aut seniores p̄sbre appellēt

M Vlieres q̄ ap̄d grecos p̄sbre
apud nos aut vidue vel semio
res vniure vel matricurie appellāt
in ecclia tanq̄ ordinatas ostitui nō
optē decim⁹ **D** XXXIII

E Cce q̄ in sacris ordinibz
cōstitui vxores habere nō
possunt. vel si bigami aliq̄
inuenti fuerint ad sacros ordines
ascendere non valent. **C** Sed que
ritur. si quis preter vxorem concu
binam habuerit vtrum in sacerdo
tem promoueri valeat. Talis a sa
cris ordinibus auctoritate canonū
apostolorum p̄hibetur in quibus sic
statutū legic̄ **S**cd̄is nuptijs post
bap̄ma copulatus ocubinaz habēs

S ad sacru nō accedat ordinē

S quis post acceptum sanctū
bap̄tis ma scdis fuerit nuptijs copu
latus aut ocubinā habuerit non po
test fieri ep̄us nec sacerdos nec dy
aconus. aut p̄sbr ex num̄ero eoz
q̄ ministerio sacro deseruiūt. **C** De
seruientes sacro ministerio intelli
gūtur subdiaconi qui calicē diaco
no offerunt et acoliti qui eū cereis
dyacones p̄cedunt. Vnde cerofera
rij dicuntur qui etiam vinū & aquā
p̄parado calici s̄bministrāt. **C** Ocubi
na vero itelligēda ē p̄ter vxore. vt
iste sit sens⁹ capituli si q̄s post acce
ptū sacz bap̄tis ma scdis fuerit nu

frequentē cadunt non debent ministrare. vt. viij. q. ij. c. i. Si vero ra
ro emittunt voces confusas similiter non debent ministrare. vt. h̄. viij.
• q. ij. c. ij. Si autē raro nec emittunt voces confusas possunt h̄ habere
debent coadiutores. viij. q. i. illud. promoueri autem non possunt tales
ex quo passi sūt semel. vt. s. e. maritū. et h̄ est opinio. h̄. nec habet in
hoc cōditōnem. In tōmoniacis similiter nulla cōtradictio inter. h̄. et

alios quo ad pro
motionem. quia
omnes dicunt q̄
nullus talis debet
pmoueri. vt. i. c.
maritum. et. c. cle
rici. in promotis
distinguit. inter
• h̄. et alios. Nam
dicūt alij q̄ sicut
non. debet promo
ueri qui semel est
arreptus a demo
ne ita nec officiu
p̄t exercē etiam si
iam pmotus sit.
et qui hoc dicunt
illā lram q̄ tñ alij
intelligunt q̄ hū
go. nam dicunt q̄
hoc relatiuum qui
refertur ad proxi
me positum. s̄. epi
lenticos. et est sen
sus litere epilenti
ci non debent se in
gere in diuinis sa
cramentis

C Vel indiscul
se. i. temere exces
ptis illis epilenti
cis q̄ raro cadūt.

C Passiombz.
• i. q̄ sine vocis cō
fusa emissionē. et
spume iactatione

C Qui tamē. d̄
moniaci

C Et ip̄i. i. isti q̄
hoc non faciunt
h̄ tantum cadunt
debent esse tam
biu suspensi donec
appareat eos per
annum vnum esse
liberatos. i. non oc
cupatos in cursu
demonū. i. appare
at q̄ illa passio n̄
ē demoniaca. sed
epilentica. h̄. v. s̄
ro. dicit in demo
niacis promotis
q̄ si per annum ste
terunt et non su
erunt passi supra
dicta possunt ex
trere officia diu
na. vnde dicit q̄
illud relatiuum qui
refertur p̄ demo
niacis. et p̄prie se
cundū eū ponitur
in fine liberati.

C Spacio. h̄. viij.
• q. ij. c. vlti. cōtra
sed ibi dubiū fuit
hic certum

ptijs copulat⁹ a ocubinā habuit di
stinguēdū ē. anteq̄ vxore duxerit
sive p̄ mortez vxoris. **C** Vñ btūs
greg. ait **D**uarum m̄onarum ma
ritus p̄ bap̄ma clicus eē ordinē.

M Aratum duarū matronarum
post bap̄tis m̄ clericū non or
dmadū censuimus. nec eū qui vnaz
quidē ocubinā vel meretricem in ma
trimonio assumpsit. nec illum q̄ se
metipm̄ abscedens quodlibet mem
brum indignatione aliqua vel iusto
vel iniusto tenore supatus trūcaue
rit. nec illos q̄ vsuras accepisse cō
umcūtur. aut in scena luisse noscun
tur. nec eū qui in publica p̄nia mor
talia crimina defleuit. nec illū qui i
furiā vsus aliq̄n̄ insaniuit. vel affli
ctione dyabolica vexatus ē. neq̄ eū
qui p̄emptionem ac imitationē sp̄
mōis magi obtulerit pecuniam.

C Itē pius papa felici ep̄o capitu
lum tercium **Arrepticij vel epilen
tici altaribus non ministrant**

C ommuniter diffinim⁹ ut nul
lus de hijs qui aut in terra arrepti
a demonibus elidūtur aut quibus
libet vexationis incurribus efferun
tur vel sacris audeat ministrare al
taribus. vel indisculisse se ingerat sa
cramentis d̄mis exceptis illis qui
corporū icomoditati dediti sine hu
iusmodi passiombz in terra proban
tur elisi. qui tamē et ip̄i tādū erūt
ab officio suo ordine et loco suspen
si quousq̄ vnus anni spacio per di
scretionē ep̄i inueniūtur ab incur
su demonū liberati. **C** Itē nicol. pa

C Lericū q̄ i ad. pa De eodē
lescentia a demonibus cogno
scuntur obsessi ad superiorem sacri
regimimis ḡdū accedē non possunt

C Item gelasius papa De eodez

C Sḡ adeo sane cōpimus i illi
cita queq̄ prumpe. vt irreti
tis a d̄monibz similibusq̄ passiōibz

C Sḡ. ope. in diuino obsequio

C Reccitatis. i. infirmitatis

C Ne quibuslibet. p̄ma ratio

C Sautiarum. id debilitatum. vt. xliij. di. c. i.

C Diuina. i. molaica.

C Quantomagis. quasi diceret ex quo viciati corpore remouentur
tur multomagis viciati mente. ar. xxxviij. di. seculo

Lici instituerunt. i. informauerunt
causa saturande libidinis

Abuisset. ambiguus. s. xiiij. di. sicut. extra. sed. sic. q. triplex e. am-
biguitas. ambiguitas iur. ambiguitas facti. ambiguitas perso-

na. vbi ambiguus =
tas iuris est. ibi d
similibus ad simi-
lia pceditur. vt.
.xx. di. de libell.
r. de tali ambigu-
itate loquitur illd
capitulū sic. s. vbi
factum est ambi-
guum nūquam fe-
renda est senten-
tia in alicuius pre-
iudicium vt. xi. q.
.iiij. graue s. ideo
dico q. si nulli sit
preiudicium vt in
baptismo et cōse-
cratione. vel ordi-
natione bene fere-
tur i. dubio certa
sentētia. scilicet vt
baptizetur. vt ecc-
lesia cōsecrēt. vt
de nouo ordinetur
vt d. s. di. iij. pui-
los. et di. i. solēni-
tates. et. lviij. di.
p̄bri. tñ quādoqz
dubitat de facto
et fertur sentētia
in p̄iudicium alte-
rius. vt ex de sp̄-
iuenis. sed istud
est p̄pter pericu-
lū anime. vbi autē
ē ambiguitas per-
sone sed certū fa-
ctum est bene fer-
tur sentētia certa
vt. v. q. i. quidam

Prefumas. ar. q. occultū deli-
ctum reddit homi-
nem irregularem.
ar. contra di. p̄x-
erubescant. dic ut
ibi. s. forte in eo
casu quoniam non
penituit super cri-
mine

Cōmittēdū. sed
quare non in-
dicitur s. ei expur-
gatio qz exilis fuit
infamia. et sic
quandoqz aliquis
ap̄ie oscientie cō-
mittitur. vt. s. di.
.iiij. demqz. r. xv.
.q. viij. c. i. et. xx.
xiiij. q. iij. vir cum
ap̄ia vxore

Deposito. i. sus-
pensio quousqz
satisfaciat. sic po-
nit. xxi. q. ij. quo-
niam

Domestica-
rum. In
bac. xx.
xiiij. di. ostendit
qz domesticis per-
sonis clerici nō ex-
hibebunt nimiam

sacrosancta ministeria tractare tri-
buantur. Quibus si in hoc ope posi-
tis aliquid p̄prie necessitatis occur-
rat quis de sua fidelit̄ salute con-
fidit ubi ip̄os ministr̄ os curatōnis
humane tanta prospexerit calami-
tate exari atqz ideo necessario re-
mouēdi sunt ne quibuslibet pro qui-
bus cr̄stus mortuus est sc̄dalum
ḡnetur infirmis. Postremo si cor-
pore sauciātū fortassis aut debilem
nequaqz sancta p̄tingere lex diuina
permittit quantomagis dōm̄ celestis
dispensatores esse non ouenit quod
deterius est mēte p̄cussos. **I**tem

**Qui tpe baptismi vxores habent si
postea religiose vixerint clci fieri n̄
phibētur**

Lici qui habentes phibētur
vxores baptisati sūt ac sic se
instituerūt. vt in nullo opinio eorū
vacillet aut clericis iuncti sunt aut
monasterijs ex quo baptisati sūt ad
heserunt. si non concubinam si non pe-
licem nouerint. si in bonis operibus
vigilauerint non prohibentur h̄moi
ad clericatus sortem assumi. **C**e-
terz ante sumptū sacz ordm̄e quos-
dam legimus concubinas habuisse
quos tñ sacri canones nō reiciūt. si
post sacrum ordm̄e ab eaz om̄ixtio-
ne sese immaculatos custodiunt.

**De quodā ep̄o qui an̄ ep̄at̄ apicē
Abuisse concubinam habuit**

Nte concubina manifesta verita-
te operimus et te illius criminis per-
ticipatōem habere cognouimus de
qua etiā straria est quibusdam in-
nata suspicio. Sed qz in ambiguis
rebus absolutū non dz esse iudiciū
hoc tue oscientie committendū esse
eligimus. Quia de re si in sacro ordi-
ne ostitutus eius te recolis p̄mixti-
one maculatū sacerdotij honore de-
posito ad ministrādum nullo modo
p̄sumas accedere. scitur̄ i anime tue
piculo te ministrare et deo n̄ro te si-
ne dubio rationem reddere. si hu-
iusmodi sceleris conscius in eo quo
es ordine celans veritatē p̄manere
vlueris. **O** **XXXIII**

Omnium quoz per-
sonarum immoderatam fa-
miliaritatem ep̄m vitare
optet. **V**n̄ nicol. p̄ aldumo ep̄o

familiaritatem. et qz non intererunt clerici venatōibus aut aucupa-
tiombus. Secundo ostendit qualiter accipiatur concubina in superio-
ribus capitulis. si quis post. c. maritum. e. habuisse. que capitula sūt.
.s. di. prox. Tercio adiungit de multis non promouendis. et qz biga-
mi quandoqz p̄mouentur ad subdiaconatum. Quarto ostendit qz cle-
rici non debent in-
tere s̄e conuiuijs
nuptiarū. In fine
ostendit p̄pter cu-
ius vidue copulaz
quis impeditur a
promotione.

**Etiam osanguineaz maximam fa-
miliaritatē vitare oportz ep̄iscopū**

Quorūda relatione fidelium no-
stris auribus intimatū est qz
leufredus ep̄us qui iuuenis esse di-
citur venatōni sit deditus. qd̄ viciū
plurimos d̄ clericali cathalogo vel
genere dumtaxat germanos et gal-
los irreuerenter implicat. Verum
iste si ita est vt audiuimus merito
iuuenis dicitur quia iuuenilibus de-
fiderijs occupatus nulla grauitate
constringitur. Nā vt b̄tus dicit ie-
ronimus venatorem nūqz legimus
esse sanctū. Nichilominus autem re-
latū est apostolatu nostro de h̄ ep̄i-
scopo. qz cum quadā filia sua immo-
deratā teneat familiaritatem. et ob
id mala fama ei orta sit. pro qua re
a sanctitate tua ceterisqz coep̄is su-
is ammonitus atqz corrept̄ ē sed
nullaten̄ emēdatus. q̄ res in h̄ ma-
xime displicet et magis ac magis
de se reddit op̄inione deteriores. in
quo beatitudmi tue et coep̄orū suo-
rū rationibus non obedit. et per mo-
bedientia in culpam p̄toplasti re-
labitur. **D**oportet ergo fraternitatē
tuam sinodale cum ep̄is et suffraga-
neis suis ouocare oculiū. et hūc salu-
taribus eloquijs ep̄m ouenire atqz
illi pastoralis dignitate vel auctate
p̄cipe. quatinus ab oim bestiarū vel
volucrū venatōne penitus alien̄ ex-
istat atqz ab immoderata filie sue fa-
miliaritate semet omnino coherce-
at. qz si parere otempserit et tam p̄
venatōnis declinatōne qz pro immo-
derata filie sue ouersatōne vitanda
vobis ammonentibus obedire distu-
lerit a vestro collegio excomunica-
tus abscedat. quod si i h̄ adhuc cō-
tumax apparuerit a ministerio ces-
sare debet. **E**x ocul. aurel.

Discopū p̄briū aut dyaconē
canes ad venandum aut accipitres
aut huiusmodi res habere non licz
quod si quis taliū p̄sonarum in hac
voluptate sepius detentus fuerit. si
ep̄us est tribus mensibus a cōmuni
one suspendatur si p̄sbyter duobz.
dyacon̄ vero om̄i ab officio et cō-
muniōe suspēdatur. **I**te ex eod̄

Om̄ibus seruis dei venatōnes
cambz et vt accipitres aut falcones

rici non debent in-
tere s̄e conuiuijs
nuptiarū. In fine
ostendit p̄pter cu-
ius vidue copulaz
quis impeditur a
promotione.

Quorūdam.
germanos.
i. teutonicos qui
sunt verū germē.
vel vere nobiles.
ar. ex de preben.
venerabilis. extra
de elec. venerabilis
lem.

Venatorem.
existentem vena-
torem. ne obiciat̄
de eustachio. lxx
xvi. di. elau.

Fatta. non qz
aliquid ibi sc̄u cri-
minis exestimare
tur p̄pter fed̄ na-
turale. sed qz co-
ram omnibus eaz
nimis osculabat̄
et ponebat caput
in gremium eius.
et ideo non fuit ei
indicta purgatō.
sic extra de pur.
ca. cū in iuuetute

Coep̄is. ar. qz
sol̄ metropolitā-
nus non p̄t audire
causaz ep̄iscopi et
tiam ciuilem et xi.
.q. i. si clericus. et
.vi. q. iij. si inter
m̄ bestiarū. j.
lxxvi. di. qui ve-
natoribus

C Excommunicatus. ut non intersis cū eis negocijs oībꝫ. xviii. di.
C Concubina. h̄ respicit qđ dī. s. p. c. i. placuit. et. c. s. q.
C Asciscitur. i. amplectitur. **C** Lex noīat canonica. ut. q. c. p. x.
vel ec̄ lex ciuīlis qđ ocubinatꝫa lege nom̄ accepit. ut. ff. d. de u. i. ec̄

T S qđ ocubina. i. mulierꝫ nō solēnter ductā sed tñ cubinatu
mutuus con
Tentus interuēnt
qđ aliā ocubinam
nō h̄ h̄re. ut. xxx.
ij. q. iij. nemo. xx.
x. q. v. aliter. cōf̄
h̄ ibi loquitur quā
to non constat de
mutuo consensu

C Coniūctōne.
fm̄ leges ita ē qđ
si impares sunt p
sone strahentium
in facultatibꝫ vel
genere nō p̄sumit
matrimonium nisi
totalia instā in
terueniant. ut. c.
de nup̄. impiat.
simo et illd. ff.
de conac. p̄natio
nes. secus si pares
ff. de ritu. nup. in
liberos. sedꝫ cano
nes semper p̄sumi
tur adulteriū. nisi
appareant lega
les solemnitates.
ut. xxx. q. v. aliter
ex. d. clam. de spō.
cum inhibitiō

Raternita
tis. patitur.
ecce. c. ubi plus
iur. habet luxuria
qđ castitas. qđ ca
stus h̄ repellit si
straxisset cū secu
da. sed fornicator
non h̄t p̄ illud. c.
quidā dicūt tero
gatum esse illi. x.
xv. di. c. vl. qđ cū
istud sit equitas
et illud rigor me
rito preponitur ri
gori eq̄tas. ut. xl
v. di. licet. l. di. pō
deret. ex. de fur. c.
ultimo.

Professura.
alibi dicit. qđ de
bet v̄di. ut. lxxxi.
di. quidā. alibi dī
citur qđ redigitur
in seruicūtē. ut. x.
xxij. di. eos. h̄ dīc
qđ diuersitas pena
rum ep̄o dat opti
onem. extra. de of
fi. del. de causis.
vel distmguas an
sint publice ducte
quali vxores vel
non. xv. q. vl. cum
m̄te. sed qualiter
precipitur illi itra
re religionem cum
h̄ res non sit pre
cepti. ut. xxxij. q.
i. integritas. die
qđ ratōe delicti co
gitur intrare mo
nasterium aliquis
quancoqꝫ ab agē

non habeant interdiciamus **I**tez
A ex dicitis augustini.

Avdite carissimi mēbra xp̄i ⁊
m̄tis catholice ec̄cie filij. qđ dico cō
petentibus audiant fideles. qđ dī
co fidelibꝫ audiāt ⁊ op̄tētes. qđ dī
co fidelibꝫ ⁊ op̄tētibꝫ audiāt ca
thecumini. audiāt aut oēs ⁊ timeāt
⁊ nemo otēnat. sit michi i solatōe
vester auditus ne vobis sit i testimo
niū dolor meꝫ. **C**ōp̄tētibꝫ dico for
nicari vobis non licet. sufficiant vo
bis vxores. audiāt deus si vos sur
di estis. audiāt angeli si vos otē
nitis. ocubinas habere nō licet vō
et si non habeatis vxores. tñ non li
cet vobis h̄re ocubinas quas p̄te
rea dimittatis ⁊ ducatis vxores.
tātomagis damnū erit vobis si vo
lueritis habere vxores ⁊ ocubinas

Cōcubina aut ea h̄ intelligitur
que cessantibus legalibus instru
mentis vnita est et iugali affectu
asciscitur. hanc iugem facit affe
ctus. ocubinam vero lex nominat

De hac dicit in dēlio tol. **Q**ui
nō h̄ vxorē ocubinā sibi liceat h̄re

Is qđ nō habet vxorē ⁊ p̄ vxō
re ocubinā habet a diuione nō
repellat. tñ vnus mulieris aut sci
licet vxoris aut ocubine sit diuictōe
otētus **I**tez **I**sidorus de distan

Atia veteris ⁊ noui testamenti
Ristiano non dicaz plurimas
sed nec duas simul h̄re licitū est nisi
vnā tātū. aut vxorē aut certe loco
vxoris si diūx deest ocubinā **C**e
terū si non talis cōcubina fuerit et
etas illius de quo agitur future in
cōtinentie suspensionem auferre dimo
scitur. ap̄lica dēssione ad ordinem
diaconatus puehi potest **C** vnde
pelagiꝫ papa scribit florētino ep̄o

Qui post vxoris trāsitū de ancilla ha
buerit filios diaconꝫ fieri n̄ phibēt

Raternitatis tue relatōne su
scepta eius latorem secūdas
quidem nuptias exptū nō fuisse di
dicimꝫ. castitatē tñ eū priori no ser
uasse coniugio designasti. et quīs
multa sint que in h̄mōi casibus ob
seruari canonice iubeat sublimita
tis auctoritas. tñ qđ defectꝫ nostrū
tēporis quibus non solū merita sed
corpora ip̄a hominum defecerūt di

bam penitentiam. ut. l. di. si ille et. lxxxi. di. si qđ clericus. vel expone
iubemꝫ ofulimꝫ. h̄ de stricto uire loquitur. ut illud. xxv. di.
S qđ nullatenus primum non valet quia nunqꝫ maritꝫ cor
C qđ g. mētricari. h̄ rōa rupte pmouetur
C Grandū. virginem. xxx. q. v. qualis

strictiōnis illius nō patitur manere
censurā. et etas illius d̄ quo agitur
future incōtinētie suspitōez aufer
re dimoscitur. ut ad diaconatus or
dinem puehi possit. concessisse nos
noueris. micenaz vero ancillā eius
de qđ se post vxoris trāsitū filios h̄re
ofessus est iubemus ut tua dispositi
one cuiuscūqꝫ monasterio cōtinen
tiā p̄fessura tradatur **C** hoc ex di
spensatione miscdie. ceterū ex rigō
re discipline intelligitur illud aure
lia. ocil. **N**ō admittatur ad clez

Qui p̄ter vxorē aliam agno
re suā aliā cuiuscūqꝫ oditōis agno
uerit mulierem in clerū nullatenus
admittatur **C** **L**ob ergo de pelice ⁊
meretrice apud gregoriū ⁊ innocē
tium scribitur p̄pter spem future in
cōtinentie cōstitutum esse creditur
qđ difficile otēntiam seruat qui se
illicito ocubitu maculare non metu
it. vel phibetur ordinari qui pelices
vel meretrices cognouerit maritali
affectu. vel qđ corrupta florem vir
ginitatis amiserat. vel qđ meretri
cari non desinit licet in vxorē duca
tur. vtrumqꝫ enim cuiuslibꝫ p̄stat im
pedimētū quominꝫ p̄tigē vsqꝫ ad sa
eros ordines valeat. **C** vñ hilariꝫ
papa scribit dīcēs **Q**ui nō agiez
vxorē duxerit ad sacros ordines nō

Arandū ergo i p̄ri
mis ē ne ad sacros ordines fi
cut gestis p̄oribꝫ ante p̄scriptū est
quisqꝫ qui vxorem non virginē du
xerit asp̄ret **C** **I**tez ḡ. vrbis ro
me p̄sul salernitano ep̄o **B**igamꝫ
vl̄ pentes. vl̄ corpe viciatꝫ lras ig
norās curie vl̄ oditōm̄ obnoxꝫ eliz

Recipimus ne vn
qđ illicitas ordinatōnes fact
as nec bigamū aut qui virginē sor
titus non fuerit vxorem aut igno
rantē lras. vel qualibꝫ parte corpo
ris viciatum. vel penitentē vel curie
aut cuiuslibet conditōm̄ obnoxū ad
sacros ordines pmittas accedē. sꝫ
si quos h̄mōi repereris non audeas
pmouere **C** **I**tez in neocesariens̄
ocilio **S**acros nō fiat cuiꝫ vxore
cōstat adulteriū commississe.

S cuius vxorē cōmississe adul
teriū cū esset laicus euidenter fuerit

Recipimꝫ.
lras. xxxvi.
di. illatos

S si quos. iā
ordinatos supple
aliter item repe
teret

C viciatum. et
normiter.

S cuius vxō
rem. admit
ti. sed nonne vitz
tur hic nimis ri
gor qđ aliquis sine
culpa sua puma
tur. p̄pter hoc in
telligunt quidam
qđ h̄ dicitur quan
to maritus est pa
tronus turpitudi
nis et leno. sꝫ cer
te tunc repellere
tur p̄pter ap̄rium
delictum. ut. xxxij
q. i. c. i. et. ij. die
ḡ qđ phibēt. itēo
quia est maritus
corrupte tñ si nō
cognouerit eā p̄
adulterium perpe
tratū bñ pmoue
tur. ff. e. c. vl. **S**ed
pone qđ vir ac cu
set vxorem de adu
lterio nunquā pē
tente accusatōne
tenetur ei reddere
debitum si talis ē
qui velit promoue
ri. dicunt quidam
qđ nō qđ si reddid
it ei p̄udiciū sic
nec cogitur reddere
debitum ei quā
audiuit esse ancil
lā. ut ex. de cōm̄
gio fuorū. p̄posu
it. h̄ tamē ibi alia
ratio est. qđ cū sua
est. nō ē matrimo
niū. xxx. q. i. c. i.
sed h̄ est m̄rimo
niū. vnde melius
videtur qđ sibi p̄e
iudicet agnoscent
to eā qđ illi iniuri
am faciat. et sedꝫ
h̄. h̄ sequitꝫ qđ ali
quis punitur ex
eo qđ tenet facē ⁊
ex necessitate. ⁊ ē dē
id. xxij. q. iij. na
bueltonosor. h̄.
valis vbi dicit. qđ
nemo punitendus
est ex eo qđ necē
habet facere. **I**tez
ex hoc sequitur qđ
aliquis p̄ vno fa
cto meretur penaz
et p̄miū. qđ ē con
tra illud. viij. q. i.
sciendū. **I**tez ex h̄
sequitur qđ aliqđ ex
vno scō. et meretꝫ

et demeretur. qd est ostra id. ff. de nego. ge. si negociu. meret. em. du. agnoscat vxore. vt. xxxiiij. q. v. c. i. et q. vna res habet ostraros esse. etus ostra id. ff. de solu. q. hominem. s. vlti. possit tñ dici q. si maritus reddat debitū vxori corrupte non p̄iudicat sibi quim possit promoueri. q̄a tūc potius dicitur agnosci ab vxore q̄ cognoscere ipsam vt. xx. q. v. ita ne. sicut nec facit sibi p̄iudiciū quim possit eam accusare de adulterio. licet sit ar. ostra. xxxiiij. q. i. si quis. ff. so. luto matrimonio. cū mulier. ff. d. ad ulterius. si vxor. s. vlti. io. quid iuris sit de hoc in que. s. tionibus meis no. tauri. b. possit ea. men probabiliter dici q. sibi p̄iudicat quo ad legē promotionis que factum solum re. quirit non quo ad legem mosaicam. vt. xv. q. i. s. si. nec obitat q. inuitus s. fecit vel passus fuerit. ar. xxvi. di. acutius. hoc totū determinat de. extra vt lite. p̄. c. ij.

S quis vidua. am. s. bñ habes i. autē. de lan. episco. s. clericos aut non aliter or. binari. coll. ix. **L** aic. 7. idō dixit d. laico q. minus videretur de eo. vel ideo quia si clericus s. face. ret non solum non pmoueretur. sed ec. priuilegio ecclia. s. hiee libertatis p̄. uaretur. lxxiiij. di. quisquis. **S** cio. i. defe. tu. si. lvi. di. quia simpliciter. 7. xxvi. di. acutius.

A gnoscamus. d. p̄bro. sup. ple. 7. dyacono. vt. lxxxi. di. c. i. **A** bbisse. au. gustinus ita dicit q. scdm̄ interpre. tarō nez aposto. l. melle. d. quoli. bet ordine vt. lxx. xxix. di. aposto. l.

S quis ancillam. sed quare s. p̄hibetur cū tamen eoi. p̄o q. ali. quis duxit vxorē suam ancillā illa efficitur libera vt. c. de lati. liber. toll. auren. ad h. et. c. d. opif. liber. liberte. similiter tenet ma. trimoniū cū aliena acilla. vt. xxix. q. ij. c. i. et. ij. s. ideo p̄ter proga.

probatū hic ad ministeriū ecclia. sti cum admitti nō p̄t. **N** s. si in clerica. tu eo iā ostituto adulterauerit. da. to repudiō dimittere eam debet. **S** i vero retinere eius o. sortiu. velit non p̄t suscepto ministerio p̄frui. **T** e. ex d. cilio martini pape. **D** e eodem.

S laici vxor in adulterio fuit deprehensa. hic talis ad mini. sterium ecclia. sticum nullo modo ad. ducatur. si aut post ordinatōem ali. cuius clerici vxor adulterata fuit dimittat eam a cura. **S** i aut cū ipa. voluerit pmanere a ministerio sit a. lienus. **P** remissis auctoritatibus bigami et qui virgines nō sūt sorti. ti vxores a sacris ordinibus p̄hibe. tur. **S** 3. q̄ritur si quis an baptis. ma duxit viduā vxorē an p̄pterea sit prohibendus a sacris ordinibus. **D** e hijs itaq. scribit innocēti. 9. papa victori rothomagen. si epō.

Qui an bapm vel post viduas duxit vxorem non admittatur ad clerū.

S quis viduā s. laic. 9. duxerit vxorē seu an siue post bapma nō admittat ad clerū. qz eodē vicio videtur exclusus. **I** n baptis. mate enim crimina dimittuntur non acce. pte vxoris o. sortiu. relaxatur. **Q** uod si nō putatur vxor esse o. putanda q̄ ante baptis. mū ducta ē. ergo nec fi. lii q̄ ante baptis. mū geniti sunt p̄ fi. liis habeantur. **P** rohibetur etiā bigami a quolibet ordine clericat. 9. **J**uxta illd. ambrosij ad vercellenses.

Qui scda coniugia sortit clericus non

A gnoscamus nō solū fiat de epō 7. de p̄bro aplm̄ statu ille s. etiā patres in d. cili. niceni tra. ctatu addidisse clericū quēq. nō de. bere esse qui secūda. coniugia sit sorti. tus. **S** imiliter etiā viduaz ma. riti vel ancillaz vel meretricū cleri. ci fieri nō p̄nt. **V** nde in canonicis aploz legit. **S** p̄tactulis publicis mancipatā eiectam vel ancillam du. cens dyaconus clericus non fiat.

tiuam sacerdotij. vel ideo q̄a non videtur ibi plenum matrimonium. vt. xxxij. q. ij. non omnis. et ideo non videtur ibi esse plenu. sacm̄. vel s. ideo otingit qz vilis p̄sona p̄sumitur que contrahit cum ancilla. **T** oua. meretrix. alibi dicitur meretrix cuius turpitude publice venalis est. vt. xxxij. q. iij. meretrices. **M** ultoz. que admiserit plures q̄. xxxij. milia hominuz. vt. xl. di. disciplina. vel que admisit. xl. vt. ex de cleri. excōi. latores. 7o.

S quis viduā vel abiectā ac. ceperit aut meretricē aut an. cillam aut aliquaz de hijs que publi. cis spectaculis mancipantur. nō p̄t esse epus aut presbiter aut dyaco. nus aut ex numero eorum qui mini. sterio sacro deseruiunt. **Q** ue aut sit vidua que eiecta vel meretrix.

Uit vidua q̄ eiecta vel meretrix.

T oua ē cuius maritus ē mor. tuus. **E** iecta aut ē que a marito vi. uente picitur. **M** eretrix que multo. rū libidini patet. **S** 3. postea tem. porū defectu. descendēs papa mar. tin. 9. in minoribz ordinibz eos o. stitui p̄misit non regulā p̄figendo dicens. **I** nter lēores et hostiarios deputet. **S** ubdyaconus scdas ducēs vxorem.

S ubdyaconus scdam vxorē duxit inter lectores et hosti. arios habeatur ita vt aplm̄ non le. gat. **N** ecitate tñ exigente biga. mi vsq. ad subdyaconatū pmoueri possunt. **V** nde idem papa marti. nus ait. **V** iduā ducēs vxorē s. b. dy.

L ector si vi. con. 9. fieri nō p̄t. **D** uā alteri. 9. vxorē accepit i. le. ctoratu pmaneat. aut si necitas fu. erit subdyacon. 9. fiat. nichil aut sup. similiter 7. si bigam. 9. fuerit. **Q** ui bus aut ppria cōiugia p̄hibetur in. ter dicitur etiā nuptialibz cōiuijs in. teresse. **V** nde in agath. d. c. le. git. **N** uptiaz cuius p̄bri interesse.

Presbiteri dyacones non dūt

S bdyacones vel deinceps qui bus ducendi vxores lina non ē etiā alienaz nuptiaz euitent conuiuia nec hijs cetibz misceantur vbi ama. toria cātantur et turpia. aut obse. ni motus corpū saltatōnibz et cho. reis offeruntur. ne auditus et obtu. itus sacris misterijs deputatus tur. piū spectaculorum atq. cōtagione verboz polluatur. **V** idua vero in. telligenda est. si post solemne fedus.

S ubdyacon. collige casū ex eo qd habet. s. xxxi. di. s. simi. liter. in fi.

I n lectores. hoc ex dispensati. one. sed de iure cō. muni p̄bit priuile. giū cleric. ale. vt. lxxiiij. di. q̄quis.

L ector. fiat sic. ergo di. spensat papa con. tra aplm̄. vt s. et. lxxxi. di. presbr. Innocentius ta. men dicit. non licz dispensari cum bi. gamis. vt. ex de biga. nup. et hoc idem martinus di. cit. l. di. si quis vi. duam lucius ta. mē dispensauit cū panormitano arc. hiepiscopo qui fu. it bigamus. **I** tem habes s. q. licz di. spensatū sit i. vno ordine non intelli. gitur dispensatus in ceteris. vt. xij. di. nos consuetudi. nem. et. l. di. qui. cūq. penitens. sic dispensatur in pri. mo matrimonio 7.

non in secundo. xxxvi. q. ij. si autem. **P** resbiteri. alienarū. et si clerici fuerint in aliquo conuiui. o et ad. uenerint ioculatores furgant et recedant de mensa vt de con. di. v. non oportet.

Ualentino. hunc casum habes extra de biga. debitu
Sociara. cum valentino **DI. xxxv.**
Quibus sequitur. si agit de tercio caplo aplice regule oportet ordinandum non esse violentum sed sobrium. et introducit multa in commendationem abstinentie et in reprobationem ebrietatis. inter serit etiam de pena illorum qui frequenter imbuunt ebrietati et dicit qd minores res corporalis pumunt maiores p9 admonitionem. xx. diebus diuisione priuantur vt .j. e. .c. vlti.

Uel quia veter pinguis veter grossum sensu generat. xliij. di. .s.

Ergo **D**iscopus. a lee. clerici. non debent ludere vel ludis iteresse. vt ex vita et ho. cleri. clerici. nec particeps erunt ludenti. bus. nec inspectores ludi. vt i. aut. de sanctis epis. .s. interdicim9 coll. .ix. .s. nunquid potest repeti id qd in a. lea potitur. dicunt qd qd non. h. pau peribus e eroganda pecunia illa ar. x. iij. q. v. non sane. cum enim turpitu to vertit ex pte vtriusqz melior e obit9 possidentis. ff. de obi. ob tur. cam. l. iij. tñ melius credo qd possit repeti. vt. ff. de alatoribus. l. vl. in fi. et etia vsqz ad .l. annos. vt dicit greca constituto. .c. de leg. 7 sup. fu. 7. d. ale. 7 si qd existens malea re suam vedit non tenetur de euictio ne. ff. quaru reru act. no datur. si filio. .s. i. licet autē. h. prohibeatur ludo bus tñ p conuio habedo potest ludi ut. ff. de l. vlti.

Deseruiens. id est valde fures. vt illa ppositio de aus gmentet. ff. de p. liti. l. i. in p. q. qz priuat vt ibi sepe pcor morte mor. te qz de pcor idē

Definat. non s. p. quolibet 7 de lido statim epi debent fulminare. ut vel excōmunicent vel deponant. ad idē facit. xlvij. di. epi. et. xciij. di. c.

Ul. si quotiens. peccat hoies sua fulmina mittat. iupiter exiguo tpe solus erit **P**riuetur. aut verberetur vt .j. e. c. vl.

Exordio. nec carnibus. et tñ lamech fuit venator. h. illud fuit **P**pter pelles non ppter carnes

nuptiaz morte interueniente a viro suo diuisa fuerit. **C**eterū si anq̄ cōueniant fatali necitate ab alterutro diuisi fuerint licet et ex sponsa libus vxor sit appellata non tñ post mortē sponsi. 7 si in p̄prias domū sit ducta 7 cū eo velata vidua appellatur nec ex eius copula a sacris ordinibus aliquis phibetur **U**n pe lagius **Q**ui cū alio velata nō tamē illi nuptā vxorē duxerit sacros fieri non potest

Ualentino **C**lerico cui mulier cū alio ante velata nō tñ illi nupta sed virgo pmanēs post mortē eius cū quo velata sponso erat coniugali ē copula sociata qz iterū velamen accepit nullū in pmouendo gnetur obstaculū. qz nichil est quantū ad hūc articulū p̄tinet qd ei de canonicis obuiet institutis. **DI. 888V**

Ambus ordinibus biga mi prohibeantur et vtruz reputentur bigami qui ante baptismum habuerunt vnā 7 post baptismum alteram. 7 an liceat sortiri vxores in sacris ordinibus constitutis multorum auctoritatibus breuiter monstratum est **S**equitur autem in descriptōe illa apostolica vt sit sobrius ille qui ordinand9 est. non violentus. quod ex auctoritate veteris testamēti introductū est. **M**inistri em̄ tēpli prohibentur vīnus et ficerā bibere. ne ebrietate corda eoz grauentur. vt sensus eozū vigeat semp et tenuis sit. vel qz venter mero estuans facile desumat in libidīe. **V**nde noe in ebrietate nudauit femora. loth quez sodoma nō vicit vīna vicerūt. **Q**uod autē violentus esse phibetur. non semel sed frequēter vīno repletus debet intelligi **I**tem 7 i canonicis apostolorū legitur **D**yacon9 autē p̄br a epi ebrietati et alee desuiēs **M**isi desierit om̄iōne priuetur

Discopus aut p̄br aut dya

In signū. p ea fideles discernentur ab alijs vel fuit signum in terioris circūcisionis. vel signum fuit futuri baptismi. quia tūc p circūcisionem tollebantur peccata sicut nunc p baptismum vt .j. de o. di. .iij. qd apud nos .iij. erit. contra. sed die q facile non potest impleri **I**mplere .s. di. .s. vel die q nullus tūc potuit eam implere quoad h q adipisceretur vitā eternā. qz p circūcisionē non aperiebatur

conus alee deseruiens aut ebrietas. aut desinat aut certe damnetur. **S**ubdyaconus autē aut lector aut cātor familia faciēs aut desinat aut diuisione priuetur. similiter et laicus. **I**tem **J**eromim9 **E**sus carnū p9 diluuiū 7 vīni pot9 post diluuiū cōcessus legit9 p9 xp̄i aduētū inhibet.

Ane nec carnibus vesceremur nec dabam9 repudiū nec preputia nobis eripiebatur in signum et hoc cursu ad diluuiū vsqz puenim9. p9 diluuiū autē cū datōne legis quam implere nullus potuit carnes ingeste sūt ad vscendū 7 repudiū cōcessa duritia et cultellus circūcisionis appositus quasi dei mun9 plus in nobis creauerit q̄ necesse est **P**ostq̄ autem xp̄us venit in fine seculorū 7 o reuoluit ad a id est extremitatē retraxit ad p̄ncipiū. nec repudiū nobis dare permittit nec circūci dimur nec comedimus carnes. dicēte aplo. **B**onum est vīnū non bibere et carnes nō comedē **V**īnū enim cū carnibus post diluuiū dedicatū ē. **I**tem ex eiusdē epla **A**lienū a sapiente ē potatōib9 7 ebrietatibus vti

Luxuriosa res ē vīnū 7 otume liosa ebrietas **D**is em̄ qui cū hijs miscetur nō erit sapiēs **I**tem in micha p̄pheta **I**gnominiosū ē

Sacerdoti delicias affluere **C**elestie p̄ncipes qui delicias affluūt et inter epulas atqz lasciuas pudiciā seruare se credūt p̄pheti cus hmo describit qz eiciendi sunt de spaciosis domib9 lautisqz diuitijs et multo labore epulis acquisitis et si vis scire quo eiciendi sūt ppter malas cogitatōes et opa sua euangelium lege in tenebras scz exteriores vbi erit fletus 7 stridor dentium. an non cōfusio et ignominia est ihesus crucifixū pauperē et esuriētē facis corporib9 p̄dicare et ieiuniorum doctrinā rubentes genas et buccas

iamna celi. licet iamna inferni esset p̄ clulā. secus hodie per baptismū ex te baptis. et eius esse. maiores. vel iteo dicit istud. qz contrarietas fuit in lege quia cū p̄ceptū fuit qz die sabbati non fieret aliquod opus itē preceptum fuit qz octaua die circūcienderetur puer. potuit cōtingere qz sabbatum esset dies octau9 ab ortu pueri. sed tamen in hoc nō peccabant q̄ excusabantur ppter impossibilitatē iteo autem eis fuerūt dura data p̄cepta qz ex supbia dixerunt. nō t̄est qui impleat. sed t̄est qui iubeat

Duritia. tamē p̄ccm erat vt nō tatur ex de diuor. gaudemus

Et o. q̄e vl. tima s̄a grecorū

Ad a. que est p̄ma s̄a latinorū ar. qz restituta re ad p̄stīmū statum p̄ora ura restituntur vt. xxvi. q. .vi. si quis de corpore. ff. de seruic. rus. p. hij. qui t̄e ar. qz non fit iniuria rei si restituit ad p̄meū statum sic. ff. de pact. si v. nus. .s. qz in spem totis

Nec comedi mus. id est suade mus non comedē consilium est

Dedicatū ē. id est in vsum as sumptum est

Celestie p̄ncipes. id est p̄lati. de ole. di. i. corpora

Propheta. .s. micha

Lautisqz. id est delicatis

Epulis. i. eter nis delicias q̄ multo labore queruntur de cō. di. v. ne tales

Exteriores. i. ex toto ex lucem. ar. xl. di. quelibet

Ductas. plen9 venter facile te ieiunijs disputat vt. xij. q. i. gloria epi ar. qz archidiacono cū visitat p̄ochias non ē ex illis p̄standa pcuratio vt. x. q. iij. illud. hoc ē verum ante visitationem factam ē

de cenſi. exigit. gr̄g. x. nam dominica die dñs cepit facere mundum vt. lxxv. di. qd̄ die. alij tamē dicunt qd̄ omnia simul creauit. vñ salomon q̄ viuit in eternū simul omnia creauit. s̄ lz̄ oia simul facta fuerūt. n̄ tñ simul dici oia poterāt. etiā scriptura vtitur tali distinctione. ex de sū. tri. e. i. Et capitulū istud inducitur ad detestādā ebrietatē siue gulā. p̄mo q̄ p̄ eā deierauit hūana edictō. secundo ex emplo noe. tercio q̄ seruitus ē inducta per eam. quarto exemplo loth. Deinde omenbat sobrietatē exem. plo abrahe qui cū bñ ministravit angelis sine vino. et exemplo iohannis baptiste

Bestie. i. animalia. nā q̄nta die fuerūt creata vocalilia et pisces. geneſ. i.

Cepit mūdus ferari. i. cel. Desijt fare tūc fuit hō spoliatus ḡtuitis et vulnerat⁹ fuit i naturalib⁹. de pe. di. ij.

Ieiuiniū adā. i. abstinentia

Preuaricatō. i. fuit

Latebra. q̄a abscondit se abaz a facie dñi.

Reuoauit. ar. q̄ p̄mi parētes saluati sūt. de pe. di. i. sic p̄mi. et de o. di. i. h̄ij. duo

Iumētū. id ē carnē suā quā pascit hō sic iumētū.

Non esset. s. di. i. ius ḡtū. o. ē sed ibi solui

Prelatōis. q̄ cam iterfecit abel fratrem suum

Pietas. p̄na

Ebrietas. id ē ebrius

Temptat. i. inebriant.

Parat. i. effectus. istud vult dicē qd̄ vinū ex se duos p̄duxit effectus. p̄mo ebrietatē. deinde incestū. et ebrietatē fuit deterior effectus vini. vel aliter ex ebrietate p̄cessit fuitus. Itē ex ea p̄cessit incestus qui deterior ē. vel illud vult dicē qd̄ filia deterior ē q̄ mater. q̄a moabitur et amonite que ab illis p̄cesserāt fuerāt deteriores q̄ mater

Materia peccati. i. vinum

Remissio. i. dñs remittēs peccā.

tumentiaq; ora pferre. Si in apostolorum loco sumus non solum sermones eorum imitemur sed ouersationes et abstinentiam. **I**tem de eodem Inolentū sacerdotē et ap̄lus dānat et vetus lex phibz. Sacerdotes qui ministrant in tēplo domini phibētur vinū et ficerā bibere. ne crapula et ebrietas ḡuentur corda eorū. Sicera in greco sermone omnis potio nūcupatur qua quis in ebriari p̄t. Quicquid inebriat statū mētis euertit. Fuge similiter et vinū i quo est luxuria. Nō lz̄ vt ait ap̄ls inebriari vino i quo ē luxuria. Qui altario deseruiūt vinū et ficerā nō bibēt. Sp̄sa xp̄i vinū fugiat vt venenū vinū et ebrietas incendiū ē. Itē p̄ser. luxuriā facit et nutrit vini p̄ceptio nimia nō natura. **I**tem Enter mero estu. De eodē Sans cito despumat in libidines. Vbi ebrietas ibi libido domatur et furor. **I**tem amb. in smōe de ieiunio q̄ ita incipit dñm ad p̄rem resultat oraculū. **I**n paradiso abstinentia post paradisu edēdi lasciuia cepit. Sexto die bestie create sūt et cū bestiis orta ē edendi ptās et vsus escarū. vbi cibus cepit ibi finis fecus ē mūdī. ibi cepit sua incrementa nescire vbi ceperūt dīma circa eū opa ferari. quo iudicio declaratū ē qd̄ p̄ cibos mundus h̄z mīmū p̄ quos desijt augeri. Et infra. vt sciamus non esse nouellū ieiuniū. primā illic constituit legē de ieiunio. et infra. Couſq; nemo puaricari nouerat cū adhuc orta non esset. que prima est preuaricatio. Indictum est ieiuniū abstinentie scilicet lex a dño deo. puaricacō legis a dyabolo. culpa p̄ cibū latebra post cibū. agnitio infirmitatis in cibo. firmitatis virtus in ieiunio. Serpēs suadet gule. dñs ieiunare decernit. Itaq; gula a paradiso regnatem expulit abstinentia ad paradisu reuoauit erratē et infra. In principio gñis humani ignorabatur ebrietas. Prim⁹ Noe vineā plantauit dedit naturā sed ignorauit potentia. Itaq; nec vinū suo percipit auctori. s̄ illius ebrietas nobis suadet sobrietatez. Semel enim

Ante omnia. corporali recipiat. xl. iētus vno mīmus. s̄ ep̄us non verberabit clericū p̄ laicum. vt extra de sen. ex. vniuersitatis. n̄ sit incorrigibilis vt ex de sen. ex. vt fame. Di. xxxvi.

Oportet. ab hoc loco vsq; ad xl. distictō nez ostendit quam peritiā clerici habere debent et in hac di. ostendit qd̄ habebunt peritiā sacrarum lraz. In p̄x. distinctione ostendit qd̄ etiam habebunt peritiā seclariū scientiarū et inde sumpta occasione ostēdit in. xxxviii. di. qd̄ ignorancia periculoſa est clericis. In. xxxix. di. dicit qd̄ habebunt peritiā am negotiorū seclariū. et agit hic de quarto capitulo apostolice regule.

Simplicitas nec simplicitas nec aliud potest excusare imperitiā sacerdotis. vt xxxviii. di. si in laicis

Seculariū. cū em̄ ep̄us sit iudex et corporū vt. xi. q. i. de persona. et. xii. q. i. p̄cipimus et ammarum. x. q. i. quecunq; oportet ep̄iscopum tā sp̄iali q̄ seclari scientia ornari. xxix. di. circa prin.

inebriatus ē noe. vbi malū ebrietas agnouit. iumētū suum ad remediū teperauit. nec effudit ad viciū. Manebat autē anteq̄ vinū inueniretur om̄ib⁹ inconcussa libertas. nemo sciebat a cōsorte nature sue obsequia seruitutis exigē. Nō essz hodie seruitus si ebrietas non fuisset. obrepserat q̄dem iā fraterne p̄latōnis inuidia manebat tñ adhuc p̄ne pietatis reuerētia. lesa ē pietas dū deridetur ebrietas. Non illis itaq; solis nocēt vīna quos tēptant s̄ etiā illis amplius quorū oculis temulenta ebriosorum membra denudantur. et infra. Legim⁹ etiā qd̄ patre loth inebriauerunt filie in monte ad quē timentes incēdiū sodomitarū ofugerāt et habitabāt in spelunca. Fuit itaq; ebrietas incesti concubitus origo pessime regeneratrici deterior partus. at non abrahā vīna in suo diuīno ministrabat sed immolabat vitulū butirū et lac etiā angelis hospitiū exhibebat. Recte em̄ illic deerat materia peccati vbi ēat remissio peccatorū. Demiq; annunciauit dñm iohānes non manducās panem neq; bibēs vinum. Qui em̄ xp̄m annunciauit ab omni viciorū incentiuo prestare se debet alienum. **I**tem ex concilio agath.

Ebrius aut. xxx. diebus diuione priuetur aut supplicio subdat.

Ante oia clericis vetetur ebrietas q̄ oim vicōz fomes ac nutritrix ē itaq; eū quē fuisse ebriū constiterit vt ordo patitur aut triginta dierū spacio a cōmunionē submoueat. aut corporali s̄bdatur supplicio.

Oportet. **888VI** etiam ordinādum esse prudentem quod cōtra eos notandum est qui sub nomine simplicitatis excusant stulticiam sacerdotum. Prudentē autem ep̄m oportet intelligi non solū lraz peritiā veruz etiā seclariū negotiorū dispensatione. **V**nde etiā in epla gelasij p̄pe legit sic. **I**llati a aliq̄ corporis pte viciati nō pmoueantur ad clericū.

Literatos aut aliq̄ pte cōporis viciatos vel iminutos nullus presumat ad ordinem clericorū.

Literatos. i. penitus. sufficit tamen mediocris sciētia. vt ex de elec. cū nob olim. Nō em̄ requirit in clico sūma p̄fectio. sic. ff. de edict. edic. sciēd. §. illd. et. l. si q̄s ventor licz sit ar. contra ex de pur. canonica constitut⁹ s̄ quid si laicus penitus ordinaretur nūquid reciperet caracteres. sic. ar. i. q. i. v̄tum. ibi s̄ dicitur. ex de clerico p̄ saltum. p. c. vno.

Iminutos. enormiter

Q Si ipsos ex indignatione
Si ecclesiasticis stipendiis i. officiis
Ordine hic habes qui iniuste conferunt ordinem aliquem priuatur
potestate deferendi illi. ut. i. q. i. si qui episcopi alibi suspenditur a ce
lebratione missae per annum. ut. lv. di. nullus alibi deponitur. ut. li. di.
c. i. in fi. lxxij. di. c. vi. et. lxxxi. di. tantis. Cum in hoc sit penarum va
rietates forte mi
ncr amplectitur. l.
di. eos vel hic ut
notauit. xxi. q. ij. in
suma. m. fi. cofue
uit distingui qd si
ex negligentia or
dinat qd indignus
tunc suspenditur
si ex certa scientia
tunc deponitur. vel
aliter aut ordinat il
lum cu qd defacili bi
spesare potest. vel cu
quo non potest disp
sare. ut fm is ma
gis aut minus pu
niatur. hodie tam
mitius agit cum
talibus. ut ex de pe
ten. graue.

Q Querant dis
cere. Non enim de
bet epus egere co
ctima aliorum qui
alios instruere de
bet ut. i. q. vii. edo
uemetibus. sic. xvi.
q. i. sic uiue. in
aut. d. sanc. epi. cir
ca princeps.
Q Constituit po
stea no. ex ordine
loquendi probari
ordinem factorum.
sic. xliij. di. sit re
tor. et. xx. di. q. i.

Q Custodiunt.
qz videt debet qui
bus pdicet et qui
bus non. ut. xliij.
di. in mandatis et
xxij. q. vi. c. penk.
Q Qui audit. di
scendo
Q Veni. docedo
Q Serpentes. ne
illoru colis suppla
gemini.

pmouere. qz lris carens sacris non
pt esse aptus officiis r viciosu nich
il deo prsus offerre legalia pcepta
sanxerunt sistr qui seipos absidunt

**De zofimus papa Ad summū
nō aspirēt sacdotiū qui dms stipē
dijs vel disciplinis non est eruditus**

Q Vi ecciasticis disciplinis p or
dinē non ē imbutus. et tēpor
approbatione dms stipēdijs nō est
eruditus. nequaquā ad sumū ecclie sa
cerdotiū aspirare psumat. et non so
lū in eo ambitō inefficax habeatur
verū etiā ordinatoris eius careant
eo ordine quē ostra pcepta patrum
crediderāt presumendū. **Q** Ecce q
sacraz lraz oportet epm habē pe
ritiā. Vnde in veteri testamento in
ter cetera ornamenta pontifex rati
onale ferebat in pectore in quo scri
bebatur manifestatō r veritas. qz i
pectore pontificis d3 esse manifesta
cognitio veritatis. Hinc etiā vctes
quibus archa portabatur iugit an
nulis erant inserti. ut cū archa esset
portāda nulla fieret mora de intro
mittendis vctibus. qā pdicatores
per quos ecclia circūfertur sacris lit
teris semp debent insistere. nec tūc
qrant discere cui cū ex officio alios
debeat docere. Hinc etiā dauid pri
us ex grā spūs sancti donū scientie
pcepit. et postea regni administra
tionē assecutus est. Salomon quo
qz nō diuicias nō lōga tpa hui9 vi
te sed sapientiā a deo petijt et impe
trauit. Hinc etiā dñs pūs posuit
verba sua in ore pphē et postea cō
stituit eū super gentes et regna di
cens ad ieremiam. Ecce dedi verba
mea in ore tuo. ecce ostitui te hodie
sup gētes r regna rē. Hic etiā ma
lachias ait. labia sacerdotis custo
diūt scientiā et legem exquirunt de
ore eius. qz angel9 dñi exercituum
est. Hinc etiā idē saluator nē pūs in
medio doctoz sedit audiens illos r
interrogās et postea pdicare cepit
quā pūs quisqz debet addiscere et
postea d3 officii pdicādi vsurpare
Hinc r salomō ait. pūs tēpus tacē
di r postea loquendi. qz veritas pri
us tacendo discitur r postea loquen
do pdicatur. Hinc dñs ait. qui au

Q Et simplices. ne alijs colū machinemini. ut. xvi. q. i. si cupis
Satisfactionē. i. rñtendo eis satis faciatis. et ē ar. q. plati tenentur
rñtore ad omnes questiones. i. q. i. vilissimus. et. viij. q. i. licet. Jo.
m. **Q** De ea. i. de articulis quos creditis et tenetis
n. **Q** Et spe. i. de hijs que speratis. **Q** Oculi. scilicet sponse
p. **Q** Plenissima. sic plati semp se habent iuxta fluentia euangeliorū
et sacre scripture
nam se habet colum
ba ex natura iux
aquam ut vitæ t
in ipsa aqua vñ
brā supuentis
accipitris. et sic si
bi pēauē ofueuit
sic platus per scri
pturā dē hēticos
io. x. di. c. i. vñ
fi. xi. di. nolite

dit dicat veni. Hinc etiā prius apo
stolus docuit deinde eos ad pdican
dū misit dicens. Estote prudētes si
cut serpentes et simplices sicut co
lumbæ. sic et post resurrectionē pmū
illis. sensum aperuit r scripturas ex
planauit et postea dixit eis Euntes
in mūdum rē. Vnde cū de qnqz pa
nibus quinqz milia hoim vellet refi
cere. prius panes accipiens fregit
et postea discipulis suis dedit et per
eos demū turbis apposuit. qz sacra
legis et pphaz prius differendo ex
posuit. et postea eoz scientiam disci
pulis dedit. et tandem p eos illaz fi
delibus ecclie dispēsaui. **Q** Hinc etiā
petrus cū ecclie rectoribus scriberet
ait. parati esse debetis reddere rati
onē omī poscenti vos satisfactionez
de ea fide et spe q est in nobis. Hinc
etiā paulus apłus scribens ad thi
mothēū ait. attēde lectioni r exhor
tatōni r doctrine. Ex quibus omnibus
liquido colligitur q non sufficit p
latis bona ouersatio et morū hone
stas nisi addatur scia doctrine. Vnde
sacerdotes igressuri tabernaculi tē
plum pūs lauabantur i labro eneo
qđ fecerat moyses ex speculis muli
erum. Hinc etiā in canticis canti
corum oculi p quos plati intelligū
tur ecclie assimilantur colūbis que
resident iuxta fluentia plenissima

**Hinc Jeronimus in leuitico.
Sacerdotis est legis sciam hie non
bellis sed orationibus opam dare**

S quis vult potifex nō tā vca
bulo eē q merito imitet moy
sen imitetur aaron. Quid em dicē
de eis quia non discedunt de taber
naculo erat ergo indefinenter moy
ses in tabernaculo dñi. Quid autēz
ei opus erat ut ā a deo aliqd disce
ret aut ipse pplm doceret. Hec duo
sūt potificis opa. ut a deo discat le
gendo scripturas diuinas et sepius
meditando. aut pplm doceat. sed il
la doceat q a deo didicēit non ex p
prio corde vel ex hūano sensu sed q
spūs sanctus docet. Est et aliud o
pus qđ facit moyses. ad bella non
vadit nō pugnat ostra inimicos. s3
quid facit. orat r donec orat vincit
pplm eius. si relaxauerit et dimisit

S quis vult.
nō vadit. nū
quid g epī non in
tererūt bellis. into
qā etiāz pnt alios
hortari ad bellum
ut. xxij. q. viij. g
et. c. hortatu
Q Indefinēter.
oīno vel horis sta
tutis sic. xxi. q. iij.
bi q de con. di. v.
nūq. xxi. di. si lai
cus. ff. de cōdi. et
demō. si qd ita. x.
xij. di. sacrosancta

Sed queritur in hac distinctione xxxvij. Di. xxxvij. querit gratianus an ordmandus debet habere pitia seculari um scietariu. pmo aut ostendit q clerici no debent respicere libros gentiliu. Secundo pome argumentum in contrarium. et ta lem dat solutionem q quidam legunt libros gentiliu causa delecta cionis et voluptatis. et hoc est pibitū. Quidam legūt ad eruditi onem et illud lici tū est. vt p eos sci ant recte loqui. et discernē verum a falso. vt. j. e. §. cū ergo. et nota q in omnib9 capis vl q3 ad. §. ecclia. §. sola voluptas pro biberi

Discopus li bro gentiliū. er go nec leges au dire debet. Nam opprobriū ē eis si se velint esse peri tos disciplinarum forensium. C. d. te sta. consulta diua lia. sed ostra leges sunt per ora pnci pum diuinitus p mulgare. vt. xvi. q. iii. nemo. dic q abhuc licet au dire leges vt per eas melius intel ligant canones

Sacerdotes. necessitatis vt sciant se recte loqui

manus populus eius vincitur et fu gatur. Dret ergo sacerdos ecclie in defineret. vt vincat ppls q sb ipo ē hostes inuisibiles et amalechitas q sunt demones impugnātes eos qui pie volunt viuere in cristo ihesu.

DI 888VII

Sed queritur an seculariba literis opteat eos eē erudi tos. De hijs ita scribitur in con cilio carthaginenfi quarto

Libros gentiliu non legat episco

Episcopus li pus. Rub. bros gentiliū non legat. here ticorum aut plegat aut p ncitate aut p tpe. Itē ieronimus ad da masū papā d pdigo filio **Rephē dūtur sacdotes q omiffis euāgelij**

Sacerdotes comedias legūt

dei omiffis euāgelij et pphē tis videmus comedias legere. ama tozia bucolicoz versuū verba can tare. tenere Agiliū. et id qd in pue ris ē causa ncitatis crimē in se fa cere voluptatis. Itē **In vanita tate et obscuritate sensus ambulāt qui secularibus disciplis occupant.**

Nonne vobis videtur in vani tate sensus et obscuritate mē tis ingredi illū qui diebus ac nocti bus i dyaletica arte torquetur qui phificus pscrutator. oculos trās ce lū leuat et vltra pfunduz terraz. et abiffi in quoddam mane demergit qui iambū feruet qui tantā metro rū filuam in suo studiosus corde di stinguit et ogerit. et vt ad alterā p tē trāseā q diuicias p fas et nephas querit qui adulatur regibus here ditates capitāt alienas. et opes cō gregat quas in momento cui sit re licturus ignorat. Itē in pfaia.

Qui scpturas sac̄s male intelligūt sc̄lan sapia abutūtur. vmo inebriā

Uno inebriantur tur et ficera qui sacras scripturas male i telligunt atq3 puertūt. ficera q ab utūtur seculari sapientia et dyaleti coz tendi. illis que non tam vincu la sunt appellāda q̄ fantasmata id est vmbre quedam et imagines que cito pereunt et resoluuntur. Itē

Secundū tropo. De eodem logiā pseudo eos pphas debe

Uno. intellis gunt. talib9 qui male intelli gunt dicta magis ltri essent aures p cidende. vt. xxxij. q. i. si petrus

Secundum tropologiam. i. fm moralem intellectum a tropol. q est conuersio. dum verba nostra conuertimus ad mores infor mandos. xliij. di. sit rector.

Legant epi. de ecclasticis. ar. contra. s. xxxi. di. omnino. Strenam. Strena est primum donum qd datur i principio ka lendarum. et datur p augurio. xxvi. q. vi. non obseruetis. et dicitur

sterna. quasi sine trena i. sine lamen tatione.

Sportulā. qd datur p fabulis laturm vel p ve ris laturm cele brādis vel pro lu dis laturm bone fortune

mus accipe qui aliter scripturaruz verba accipiūt quā spūs sanctus so nat et diuinos eos qui oiectura mē tis sue incerta futurozū quasi ve ra pnunciant absq3 diuimorū verbo rū auctate. Itē quicūq3 scptu ras ita intelligunt vt rei vēitas ha bet vuā acerbā comedūt. Itē in ep̄la ad ep̄s. **Rephēndunt epi q filios suos secularibus līs erudiūt.**

Legant epi atq3 p̄sbi qui fili os suos secularibus līs erudi unt et faciunt illos comedias legē. et mimoz turpia scripta cantare de ecclasticis sumptibus forfitā erudi tos et qd in corbonan p p̄cō hōgo vel vidua vel sbam suā totam effun dens quilibet pauper obtulerat hoc in kalendaz strenam et saturnaliū sportulā et mimeruale mun9 grāma ticus et orator aut in sumpt9 dome sticos aut in templi stipes aut sordi dum ouertet in lucrū. **Itē sacdōs ip̄e sanctus fuit. s. qz filios suos nō erudiuit etiā i omī disciplīna et cor rectione supimus cecidit et mortu9 est. Itē ex responsalibus vrba ni pape ad carolum capitulo. xlix.**

Omnē vim inuētoz suoz i dy aletica disputatōne ponūt he retici que philosophoz sentētia dif fimitur. non asseruēdiu im habere s3 studiū destruendi. s3 nō i dyaletica placuit deo saluare pplm suū. regnū dei in simplicitate fidei ē nō in otēti one smonis. Itē raban9 d ecclia sticis p̄suris **Itus iero. ab angelo vberat qz cicerōis libros legebat.**

Legimus de beato ieronimo q cum libros legeret ciceronis ab angelo correptus ē eo q vix cri stianus paganorum figmentis intē deret. **Itē etiam filius ille pdig9 in euangelio reprehenditur qui d fi liquis quas porci manducabant vō trem suum implere cupiebat. Itē etiā origenes cimphes et ranas qui bus egiptij sūt pcussi vanam dyale ticoz garrulitatē et sophistica ar gumenta intelligit ex quibus omni bus colligitur q nō est ab ecclēsia sticis seculariū līraz querēda pitia.**

Sed ecōtra legitur p moyses et daniel oī scia egiptioz et caldeo

S3 qd filios. talis repellitur a testimonio vt. vi. q. i. qui crimē Itē non potest esse e piscop9. vt. xlvij. di. §. necē. imo po tius dicit canis q̄ ep̄s vt. ij. q. vii. qui nec.

Legimus. li bro. qd le git eos causā de lectatōis. nō causā eruditionis vt Itē de cōse. di. v. non mediocriter. turbat.

De filiquis. i. secularibus scien tijs que inflāt nō fatiant.

Sit spoliaret. ut. xliij. q. v. dixit. **P**artes. s. morale naturale rationale. **D**especta. respectu aliarum scientiarum

Serbat. si qua. ar. q. vtile non viciatur p. inutile. vt. xvij. q. iij. **Q**ueli. s. di. ix. si ad scripturas. tra. io. **S**et atenas vidit a. **M**agister. na legitur q. cu paulus venis. ram ignoti. tra. m. q. erat scriptu. h. e. ara ignoti. tra. m. q. viuimus morimur et sumus a qua

scriptura aposto. lus cepit pdicatio. one sua. r. aperuit illis attemenlibus. sensum illius scri. pture. pseques. s. deo nostro. et de. quem vos dicitis ignotum ego p. bi. co. et colo. tue. dio. m. ius. ariopagit. a. v. idens. quendam. cecum. transeuntem. dixit. illi. si. illum. =. naueris. huc. cecum. coram. me. crebas. in. deum. r. statim. iuo. cato. nomie. crucis. fixi. illuminat. e. et. ille. credidit.

Indidisset. ec. in epla. ad. titu. il. lud. eumenidis. po. ete. cretenes. se. =. per. mendaces. ma. le. bestie. vetris. pi. gri. i. q. i. comin. declarauit. Inter. seruit. etiam. in. pu. ma. epla. ad. corin. thos. illud. ceren. tij. sepe. bonos. mo. res. corrupit. col. loquia. praua. xx. viij. q. i. sepe. Itz. v. us. est. verbo. il. =. lo. oter. o. si. potero. si. no. inuitus. ama. bo. sed. iero. d. co. di. v. non. nuq. v. ul. est. veribus. oui. =. di. et. aug. illd. lu. can. xxvi. q. v. nec. mirum. et. urpe. =. ritus. auctoritate. ygilij. ff. d. re. di. intaru. s. zenota. phiu. et. homeri. in. sti. de. contraten. emp. s. p. eium.

Con. btus. gre. gorius. j. lxxvi. di. cum. multa.

Legimus. ne. gligatur. ut. vetus. testamtu.

Ignoremus. nam. quis. nullus. sit. v. us. tu. noticia. necessaria. e. vt. s. di. vij. c. vi.

Repudiem. vt. libros. heretico. ru. et. paganoru. vt. xxij. q. iij. c. vltimo.

Squis. gra. maticam. geo. metria. de. astronomia. non. facit. mentionem. qa. h. abijt. in. tesuetudi. nem. vt. xxvi. q. ij. s. h. is. ita. ducitur. p. ieronimu. s. ex. eplum. de. da.

Si. d. mensa. ex. eo. qd. in. =. miele. ar. q. in. dubijs. recurrentum. e. **Q**ad. ex. epla. maioru. r. alioz. xvi. q. i. fut. nonnulli. xxij. q. i. vt. no. ueritis. i. q. viij. ouementibz. xij. q. ij. quelta. xvi. q. iij. p. fulu. xij. q. i. c. vi. xxvi. q. ij. non. statim. et. c. non. exemplo. C. d. sen. et. inter. oi.

eruditi fuerint Legitur etia q pce pit dñs filijs israhel. vt expoliarent egyptios argento r auro moraliter instruens vt siue aurū sapiētie siue argentū eloquētie apud poetas in uenerimus in vsū salutifere aruditi omis vertamus. In leuitico etiā pri mitias mellis id est dulcedinem hu mane eloquētie dño iubemur offer re. Magi qz tria munera dño obtu lerunt in quibz nonnulli tres partes philosophie volunt intelligi. Demiqz in expositione psalterij cassiodo rus testatur q omis splendor eloque tie rethorice omes modi poetice lo cutiomis. quelibz varietas decore p nuntiationis a diuis scripturis sum pfit exordiū. Hinc etiaz ambrosius ait sup eplaz colosensū. Omnis ra tio supne scientie vel terrene creatu re in eo est q e caput eaz r auctor vt qui hūc nouit nichil vltra que rat. qz pfecta virtus h est et sapiē tia. et quicquid alibi queritur hic p fecte inuenit. In damiele et salomo ne ostendit deus infidelibz se eē au ctore totius eloqntie r sapiētie. qd infideles non putant qz nō legūt in euāgelijs r pphis astrologia et a lia huiusmodi q despecta sunt qz ni chil valent ad salutē s3 mittūt. i. er rorē. et dū in hñs student curā ani me nō habent. Qui vero xpm nouit thesaurū sapientie r scientie inuenit qz id nouit qd vtile ē. **H**inc etiā beda in libro regū ait **Nō phiben tur clerici seculares lras legere**

Vrbat acumē legentiū et de ficere cogit qui eos a legen dis secularibus libris omnimodo ex istimat phibendos. in quibus si qua inueniuntur vtilia quasi sua sume re licz. alioquim moyses r daniel sa pientia r lras egyptioz r caldeoz nō se paterentur erudiri. quorū ta mē supstitiones et delicias simul hor rebant. nec ipe magister gentiū ali

iu bi. nemo. cōtra So. vbi iura deficiūt recurrentū ē d similibus ad si milia. alias non. xx. di. de quibz dic vt ibi. Itē ar. psumi eoipo bonū qd ab aliquo bono sit factum. vt. vij. q. i. omnis qui gemit. at. et. xx. iij. q. i. cum beatissimus. ix. q. ij. lugdun. xij. q. i. expedit. xxvij. q. i. si. em. xxi. di. omnino. =. le ananias mizabel azabel azarias. Nam tur

Qui d mēsa damis. pe est alicui disceptanti ius in quo versatur ignorare. vt. ff. d. orig. iur. l. ij. s. h. ius.

Predca. s. de incarnatōne

Contineri. vt illud vgilij. Itā no ua progemes celo dimittitur alto. r illud cuiusdij. Ote. =. ro si potero si non inuitus amabo.

Quibus dā magistros. ar. q. scolares in scolis de ecclia sua debent habere pre bendas. s. di. xx. xij. si qui. ff. ex. qz bus. caulis. in. inf. resti. nec. non. ff. d. neg. g. l. i. et. i. q. ij. sacerdos. sed. o. tra. e. q. ij. placuit. h. d. cose. di. i. ne. mo. j. xij. q. ij. con. cessa. xvi. q. i. ge. neraliter.

Sbiectis. i. ba ptismatibz ecclis.

Set magistri. qd iuris sit de ma gistris. habes exē de ma. q. nonnulli r ex. e. ti. c. i. quia a clericis ipius ec clesie et a paupe ribz nichil petent vt ibi dicitur. sed nunquid magister p. ure licito fa cere collectam. vi. de. q. nō. q. sciētia. donum. de. i. v. de. vendi. nō. p. vt. i. q. ij. non. solum. r. q. i. p. totū. quia. p. fessores. iur. et. si. honeste. accipiūt. tamen. ihoneste. pe. tunt. ut. ff. d. var. r. exordi. cog. l. i. s. e. quite. Itē. qa. debent. potius. pro. icere. pecuniaz. ex. emplo. soeratis. vt. xij. q. ij. gloria. v. soerates. Item. qa. ppter. honore. adi. piscendum. legūt. non. ppter. vtilita. tem. aliorum. qua. =. re. tanq. suoru. ne. gocioru. gestores. nichil. ab. auditori. bus. petere. debēt. vt. ff. de. neg. g. si. pupilli. s. ij. sed.

Quis gramaticā telliganē

artē nouerit vel dialecticā vt recte loquendi ratōnem habeat. vt inter vera et falsa diiudicet non im pr obamus. Geometria aut et aris metrica et musica habent in sua sci entia veritatē. s3 illa scientia nō est sciētia pietatis. Sciētia aut pieta tis est nosse legere scripturas et in telligere pphetas. euangelio crede re. aplos nō ignorare. Grammati corū aut doctrina p. etiam. p. ficere ad vitā dum fuerit i meliores vsus assumpta. **I**de **M**agos r doctores agruis locis epi restituat

Qui de mensa et vino regis no lūt omedē ne polluantur vtiqz si sa piētiam atqz doctrinam babilonio rum scirent esse pccm nunqz acqui escerēt discē qd nō licebat. Discūt aut vt non sequatur sed vt iudicēt atqz cōmūcant. quō si quispiāz ad ūsus mathematicos velit describere

cōtra qui p tēpore pstat obsequiū debet osequi r beneficiū vt. xij. q. ij. caritatē. Itē. quare. nō. possit. magister. vendere. doctrinā. sic. iurispe. ritus. oñliū. vt. xij. q. v. nō. sane. Itē. nō. ne. restis. gratis. testatur. et. tñ. recipit. pcuratōnem. i. pecuniam. nomine. pcuratōnis. vt. iij. q. v. turis. epus. gratis. cōsecrat. eccliam. et. tamen. recipit. pcuratōnem. ut. ex. de. symo. cū. sit. et. officiū. magistri. remunerādū. est. vt. ff. de. dona. c.

agilius. **S**o. tunc petet magister collectam cum ei sua plenissime non
sufficiant. vt. x. q. iij. p. scis. et. xij. q. i. epus ecclesiasticar. rez. **T**o. e
go credo quicquid dicat. **T**o. q. magister potest facere collectam de qua uiuat
et peccetur etiam si habundet. q. epus cum consecrat ecclesiam. et cum uisitat
recipit. peccatione etiam si habundet ut in de. de simo. cum sit romana.
et ex. de cen. cum aplis. et. e. ti. s. opite. nec vendit magister scientiam

quia estimar non
potest. Sed p labore
suo promittitur ei
piniu. Nam. et pbi
cator non dicitur
uendere p dicationem
sua. et tñ pe
tere potest susten
tacione sua. vt ex
d. p. ep. cu ex offi.
et de cen. cu uene
rabilis. et. xiiij. q. i.
et. q. i. v. h. i. s. ita
et. q. i. v. h. i. s. ita
Assidue. i. ho
ris cōpetentibus.
sic. xxxi. di. sacer
dotibus. et. ff. de cō
di. et. temo. si quis
ita legauerit.

Siquis ar.
q. testes vt
infra possunt pro
pte rata haberi.
p pte nō ut dixi.
s. di. ix. si ad sa
cras h illud uerū
ē qñ reprobatur
ratione psonae. se
cus si reprobetur
ppter dicta. Item
ar. q. aliqd indu
co. p me qd nō te
neor recipere con
tra me. s. xix. di. si
romanozum. con
tra. s. si vt or ali
quo pro me et cō
tra me vti debeo
mli in casibz spā
lib. ij. q. viij. si be
retic. dic vt ibi.
Salut. ar. esse
argumētandū ab
exemplis pagano
rum. et in dubijs
ad ea recurrendū
xiiij. q. iij. q. s. s.
xxi. di. s. mittit.
Demoni. cum
dixerunt filio dei.
ninguid uenisti a
te tempus torque
re nos aplis tñ in
epistola ad corin
thios. videtur cō
tranū dicere. cum
dicit si cognouis
sent eū nūq. dñm
glorie crucifixū
sent. dic q. non p
fecte eū nouerunt
tñ credebant eum
filium dei cū uiderūt
eū ambulare sup
aquis. cū uiderūt
eū efluire nō cre
debant.

Relatū ē tra
dicōnes. tales di
cuntur transferre
terminos pīm. vt.
xxiiij. q. iij. et alfe
runt.
Senilitu.

impitius matheos risui pateat. et
aduersus philosophos disputans si
ignorat dogmata philosophorum.

Discant ergo ea mente dogmata et
doctrinam caldeoꝝ qua moises eti
am omnem sapientiā egipcoꝝ didi
cerat. **I**te si quando cogimur lit
terarū seculariū recordari et aliqua
ex hijs discere que olim omisimus nō
est nre voluntatis. sed ut ita dicam
grauissime necitatis. ut pbemus ea
que a sanctis pphis que ante secu
la multa p dca sunt tam grecoꝝ q
latinoꝝ et aliarū gentiū lris dcmere

Ite ex sinodo eugenij ppe.

Mgros et doctores epi dgrūis locis

Omnibus dā lo. ostendant.

Dicis ad nos refertur neqz ma
gistros neqz curam inueniri p stu
dio literarū. **I**decirco ab vniuersis
epis in subiectis plebibus et alijs lo
cis in qbz necitas occurrēt omīno
cura et diligētia habeatur. ut et ma
gistri et doctores instituantur q stu
dia lraz liber aliūqz artiū dogmata
assidue doceat. quia in hijs maxime
diuina manifestatur et declarāt mā
data. **I**te aug. in libro de mani
cheos. **A**uctoritate gentiliū eoz

Svanitas retūditur et dimittitur

Sqd veri de deo sibilla vel oz
pheus alij re gentiliū vates aut
philosophi p dixisse phibentur va
let quidē aliqd ad paganoꝝ vani
tate reuincēdam nō tñ ad istozum
auctoritatē cōplectendā. **Q**uantū
em distat d xpi aduētu inter predi
cacionem angeloz et ofessionē demo
nū. tantū inter auctoritatē pphaz
et curiositatē sacrilegoꝝ. **I**tem
clemēs papa. **A**d intelligētiā sacra
rū sep turarū seclariū pitia necia ē.

Relatū ē nobis q quidā in ve
stris partibz cōmorantes sa
cris doctrinis aduersantur. et put
eis videtur nō fm tradicōes patrū
sed iuxta suū sensū docere videntur

Multas enim quidā ut audiuius
vraz ptiū ingeniosi hoies ex hijs
que legūt verisimilitudines capiunt
et ideo diligenter obseruādum est
ut lex dei cū legitur nō fm ppiā in
genij virtutē vel telligentiam lega
tur vel doceatur. **S**unt enim multa

bites. i. statim volūt p similitudines pcedē in alijs et lz p sika licitū sit
argumentari. vt. xx. di. de libellis. nō tñ semp. vt. xxvij. q. i. nuptiarū
et. xxvij. q. i. sic enim. **p**eriatur in aucte ut cū inuenim. anū po
S Alienū. nisi illud re. ni p die vel ecouerlo. vt. xxxi. di. tenē. xx
xiiij. q. iij. s. ipm. **p**rius enim debet discere q docere. vt. xvi. q. i. si
b Addiscere clericatus. **I**n puericia. ar. q. aliquis potest cer
tificare de eo qd
vidit in puerili e
tate. vt. s. de o.
di. ii. i. cū itaqz et
c. placuit. et. xx/
vi. di. deinde. nam
et liber fcūs pte te
stificari de eo qd
vidit cū esset ser
uus. vt. ff. de v. si.
notione. s. ul. sed
otra. s. etas nescit
quis ag. at. vt. c.
de fal. mone. l. i. et
impubes nichil in
telligit scire. ut
ff. de iur. et fac. ig.
l. vi. dic q. si fue
rit voli capax bñ
p d eo qd tūc vi
dit testari. io. qd
satis credo. ar. m
si. de inutilibz. si
pula. s. pupillus.
ff. de reg. iur. l. i.
Inegocijs. b.
Deo phibe
tur tburā. q. di. nō
refert an quib si
at an eūs simile.
vt. xi. q. iij. existi
mant. et. lxxxvi.
di. p. p. ff. m. l.
ultima.

verba in scripturis dñis q possunt
retrahi ad eum sensū quē sibi vnus
qsqz spōte p sūpsit. s. nō optet. **N**ō
em sensū alienū extrinsecū et extra
neū debetis querere ut quoquo mō
ipm ex scripturarū aucte ofirmetis
sz ex ipis scriptis sensum capere ve
ritatis. et ideo oportet ab eo scienti
am addiscere scripturarū qui eam a
maioꝝibz secundū veritatē sibi tra
ditam huat. ut et ipe possit eā quam
recte suscepit cōpetenter asserere.
Cū enim ex diuinis scripturis inte
gram quisqz et firmam regulam ve
ritatis susceperit. absurdum non e
rit. si aliquid etiā ex erudicōne con
muni ac liberalibz studijs que forte
in puericia attingit ad assercōnē ve
ri dogmatis oferat. ita tñ ut vbi ve
ra didicerit falsa et simulata decli
net. **I**te isidorus in libro senten
tiarū. **Q**uare phibetur xpianis

Ipoetica figmenta legere.

Deo phibetur xpianis lege
re figmenta poetarū quia p oblecta
menta fabularū nimirū mentem ex
citāt ad inuentiua libidiniū. **P**ō em
solū thura offerendo demonibz im
molatur. sed etiā eoz dicta libeti
us capiēdo. **V**t itaqz ex premissis
auctoritatibus patet impitia sacer
dotibz semper debet esse aduersa qm
cum p ignorantiaz cecatis alijs du
catū p stare ceperit. ambo etiā in fo
ueam cadūt. vnde dicitur i psalmo.
obscurentur oculi eoz ne videant
et dorsū eozū semper incurua **C**um
enim obscurantur illi qui pēunt ad
ferenda onera peccozū facile sequē
tes inclinantur. **E**laborandū est ita
qz sacerdotibz ut ignorantiam a se
quasi pestem quādā abiciant. licet
enim seruus nesciens voluntatē dñi
sui et non faciens dicatur vapula
re paucis. nō hoc de omibz generali
ter intelligitur **V**nde ait apostolus
Qui ignorat ignorabitur. qd de eo
intelligendum est qui noluit intelli
gere ut bene ageret. **V**nde au
gustinus in libro questionum ait.

Non ois ignorans immunis ē
culari a pena qui qd discēt nō inue
nit. **I**llis aut h ignosci non poterit

Oculi. i. plati
q regunt alios.
M Dorūm. i. s. b
dici qui sustenta
ri debent a platis
quasi in collo. vel
qz sequuntur cor
fū ipoz. xi. q. iij.
p. p. p.
Qui ignorat.
i. qui negligit sci
re vel contemnit
scire.

Non omis. nō
inuenit. vi
detur ergo qd illi
sunt excusati ad
quos predicacō a
postolo nō per
uenit. vt. lxxxij.
di. p. p. s. s. sed
nō ē ita qz in om
ter. ex. lo. eo. xi
x. di. ita dñs. nec
ē excusati quis p
ignorantiam qui
p habere copiam
pitoꝝ. ff. de iur. et
fac. igno. regula.
vel si sua pruden
tia facile patuit
illud scire. vt. c. d
inge. ma. l. iij. ff.
quis orzo in pol
to. h. l. ij. s. in lo
noz. di. xxxvij.

Non omis. nō
inuenit. vi
detur ergo qd illi
sunt excusati ad
quos predicacō a
postolo nō per
uenit. vt. lxxxij.
di. p. p. s. s. sed
nō ē ita qz in om
ter. ex. lo. eo. xi
x. di. ita dñs. nec
ē excusati quis p
ignorantiam qui
p habere copiam
pitoꝝ. ff. de iur. et
fac. igno. regula.
vel si sua pruden
tia facile patuit
illud scire. vt. c. d
inge. ma. l. iij. ff.
quis orzo in pol
to. h. l. ij. s. in lo
noz. di. xxxvij.

Qui habentes a quo discerent opera non de derunt. **O 888VIII**

Qui itaq; voluntaria ignorantia omnibus sit noxia sacerdotibus est piculosa.

Unde in tolet. ocul. legitur.

Sacerdotibus ignorantie maxime

Ignorantia mater est vitanda cūctorū est errorū maxime in sacerdotibus dei vitanda est qui docendi officium in ipso dei susceperunt

Sacerdotes enim sacras scripturas legere amonentur paulo aplo dicente ad timotheum. Attende lectioni et exhortationi et doctrine et semper mane in hijs. Sciant ergo sacerdotes sacras scripturas et canones et omne opus eorum in predicacione et doctrina consistat atq; edificent cūctos tam fidei scientia qm opm disciplina

Itē ex eodē. Officialē libellū accipiat p̄sbri qui ordinatur ab epō.

Quando p̄sbri in prochijs ordinantur libellum officialē a sacerdote suo accipiant ut ad ecclias sibi deputatas instruci accedant. ne p ignorantia etiam in iphs dms scripturis offendat. Cū vero ad letamias vel ad ociliū venerint ratio nem epō suo reddant qualiter susceptū officium celebrent vel baptizēt

Itē leo ep̄s cōstatmopolitanis

Insciētia sacerdotis nec excusacōe

Sim laicis ē digna nec venia videtur itollerabilis insciētia quantomagis in hijs qui p̄sunt nec excusacōe ē digna nec venia. **Itē celestinus papa om̄ib; orthodoxis ep̄s** **Canones non liceat vllis sacerdotibus ignorare.**

Nulli sacerdotū liceat canones ignorare nec quicq; facere quod patrum regulis possit obuiare. Que em̄ digna a nobis res suabitur si decretaliū norma cōstitutorū p̄ alioz libitu licentia p̄p̄s permissa frangatur

Itē ex dīctis sancti aug.

Que necēria sint sacerdotib; ad discēd

Que iphs sacerdotibus necēria sūt ad discendū id est sacramentoz liber lectionarius antiphonariz us baptisterium op̄us canones penitencionales psalteriū omelie per circulū totius anni. dñicis diebz et singulis vestiuitatib; apte. ex quibus om̄ib; si vnū defuerit sacerdotis nomine vix in eo stare poterit. quia valde piculose euangelice m̄ne sūt quib; dicitur si cecō ceco ductū p̄stet ambo in foueam cadunt

Itē sepherm̄ p̄pa ex. viij. sinodo

Que d̄z scire eū q̄ ordinābus ē ep̄s

Qui itaq; ignorantia omnibus sit noxia sacerdotibus est piculosa.

Unde in tolet. ocul. legitur.

Sacerdotibus ignorantie maxime

Ignorantia mater est vitanda cūctorū est errorū maxime in sacerdotibus dei vitanda est qui docendi officium in ipso dei susceperunt

Sacerdotes enim sacras scripturas legere amonentur paulo aplo dicente ad timotheum. Attende lectioni et exhortationi et doctrine et semper mane in hijs. Sciant ergo sacerdotes sacras scripturas et canones et omne opus eorum in predicacione et doctrina consistat atq; edificent cūctos tam fidei scientia qm opm disciplina

Itē ex eodē. Officialē libellū accipiat p̄sbri qui ordinatur ab epō.

Quando p̄sbri in prochijs ordinantur libellum officialē a sacerdote suo accipiant ut ad ecclias sibi deputatas instruci accedant. ne p ignorantia etiam in iphs dms scripturis offendat. Cū vero ad letamias vel ad ociliū venerint ratio nem epō suo reddant qualiter susceptū officium celebrent vel baptizēt

Itē leo ep̄s cōstatmopolitanis

Insciētia sacerdotis nec excusacōe

Sim laicis ē digna nec venia videtur itollerabilis insciētia quantomagis in hijs qui p̄sunt nec excusacōe ē digna nec venia. **Itē celestinus papa om̄ib; orthodoxis ep̄s** **Canones non liceat vllis sacerdotibus ignorare.**

Nulli sacerdotū liceat canones ignorare nec quicq; facere quod patrum regulis possit obuiare. Que em̄ digna a nobis res suabitur si decretaliū norma cōstitutorū p̄ alioz libitu licentia p̄p̄s permissa frangatur

Itē ex dīctis sancti aug.

Que necēria sint sacerdotib; ad discēd

Que iphs sacerdotibus necēria sūt ad discendū id est sacramentoz liber lectionarius antiphonariz us baptisterium op̄us canones penitencionales psalteriū omelie per circulū totius anni. dñicis diebz et singulis vestiuitatib; apte. ex quibus om̄ib; si vnū defuerit sacerdotis nomine vix in eo stare poterit. quia valde piculose euangelice m̄ne sūt quib; dicitur si cecō ceco ductū p̄stet ambo in foueam cadunt

Itē sepherm̄ p̄pa ex. viij. sinodo

Que d̄z scire eū q̄ ordinābus ē ep̄s

Qui itaq; ignorantia omnibus sit noxia sacerdotibus est piculosa.

Unde in tolet. ocul. legitur.

Sacerdotibus ignorantie maxime

Ignorantia mater est vitanda cūctorū est errorū maxime in sacerdotibus dei vitanda est qui docendi officium in ipso dei susceperunt

Sacerdotes enim sacras scripturas legere amonentur paulo aplo dicente ad timotheum. Attende lectioni et exhortationi et doctrine et semper mane in hijs. Sciant ergo sacerdotes sacras scripturas et canones et omne opus eorum in predicacione et doctrina consistat atq; edificent cūctos tam fidei scientia qm opm disciplina

Itē ex eodē. Officialē libellū accipiat p̄sbri qui ordinatur ab epō.

Quando p̄sbri in prochijs ordinantur libellum officialē a sacerdote suo accipiant ut ad ecclias sibi deputatas instruci accedant. ne p ignorantia etiam in iphs dms scripturis offendat. Cū vero ad letamias vel ad ociliū venerint ratio nem epō suo reddant qualiter susceptū officium celebrent vel baptizēt

Itē leo ep̄s cōstatmopolitanis

Insciētia sacerdotis nec excusacōe

Sim laicis ē digna nec venia videtur itollerabilis insciētia quantomagis in hijs qui p̄sunt nec excusacōe ē digna nec venia. **Itē celestinus papa om̄ib; orthodoxis ep̄s** **Canones non liceat vllis sacerdotibus ignorare.**

Nulli sacerdotū liceat canones ignorare nec quicq; facere quod patrum regulis possit obuiare. Que em̄ digna a nobis res suabitur si decretaliū norma cōstitutorū p̄ alioz libitu licentia p̄p̄s permissa frangatur

Itē ex dīctis sancti aug.

Que necēria sint sacerdotib; ad discēd

Que iphs sacerdotibus necēria sūt ad discendū id est sacramentoz liber lectionarius antiphonariz us baptisterium op̄us canones penitencionales psalteriū omelie per circulū totius anni. dñicis diebz et singulis vestiuitatib; apte. ex quibus om̄ib; si vnū defuerit sacerdotis nomine vix in eo stare poterit. quia valde piculose euangelice m̄ne sūt quib; dicitur si cecō ceco ductū p̄stet ambo in foueam cadunt

Itē sepherm̄ p̄pa ex. viij. sinodo

Que d̄z scire eū q̄ ordinābus ē ep̄s

Omnēs psallentes reprimittimus deo. In iustificōib; tuis meditator nō obliuiscar sermones tuos. qd̄ omnes quidē xp̄ianos obseruare saluberrimū est. sed p̄cipue hos qui eccl̄asticā cōsecuti sūt dignitate. **U**nde diffinimus. om̄es qui ad ep̄atus p̄uehendus est gradū omnibus modis psalterium nosse. ut ex h̄ etiam omnis clerus qui sub eo fuerit ita monatur et imbuetur. **I**nq̄ ratur aut̄ diligenter a metropolitano si in p̄mptu h̄ac legē scrutabiliter et nō transitorie tā sacros canones et sacrū euāgelium qm d̄mi apli libri et om̄em diuinā scripturā. atq; fm̄ eoz mandata obseruari. et docere p̄p̄m sibi om̄issum. **S**ubstantia enim sumi sacerdotij n̄i sūt eloq̄a diuinitus tradita id ē vera d̄maz scripturaz disciplina que admodū magnus phibet diuinitus. **Q**d si disceptauerit et ita libenter facere et docere minime s̄p̄p̄derit nullatenus cōsecretur. **A**it enim p̄p̄s deus. tu scientiā repulisti et ego repellam te. ne sacerdotio fungaris michi. **U**nde ex ocilio chartag. iij. **U**nde eodem.

Placuit ut ordinandis ep̄is v̄ clericis p̄us ab ordinatoribus suis decreta ocilioz in aurib; eoz imculentur ne se aliquid extra statuta ocilij fecisse peniteat. **U**nde sepherm̄ p̄p̄. **S**acre scripturē inherentes nō obscurēt mundana iniquitate

Sicut stellas celi nō extinguit snox sic mentes fidelium inherentes firmanento sacre scripture non obscurat mūdana iniquitas. **U**nde ieromimus in isaia.

Si iuxta aplm̄ paulū xp̄us dei virtus et dei sapiētia ē. et qui nescit scripturas nescit dei virtutē. eiusq; sapiētiā. ignorantia scripturaru ē ignorantia xp̄i. **U**nde greḡ. in moralib; **A** d̄no sciuntur ul̄ ignorat. q̄ ea q̄ dei sūt sapiunt ul̄ ignorat

Qui ea que dei sunt sapiunt. a d̄no sapiuntur. et q̄ ea que dei nesciunt a d̄no nesciuntur. paulo attestante qui ait. si quis ignorat ignorabitur. **I**dem quicūq; stultus est culpa sapiēs erit in pena. **U**nde augustinus. **N**ō q̄ aliq̄d nesciunt s̄ q̄ se putāt scire qd̄ nesciunt ignorat

Quamuis errare quā p̄bant ta cura possumus cauendū sit non solū in maiorib; verū etiā in minoribus reb;. **N**ec nisi rez ignorantia possit errari nō ē tñ cōsequens ut

Qui itaq; ignorantia omnibus sit noxia sacerdotibus est piculosa.

Unde in tolet. ocul. legitur.

Sacerdotibus ignorantie maxime

Ignorantia mater est vitanda cūctorū est errorū maxime in sacerdotibus dei vitanda est qui docendi officium in ipso dei susceperunt

Sacerdotes enim sacras scripturas legere amonentur paulo aplo dicente ad timotheum. Attende lectioni et exhortationi et doctrine et semper mane in hijs. Sciant ergo sacerdotes sacras scripturas et canones et omne opus eorum in predicacione et doctrina consistat atq; edificent cūctos tam fidei scientia qm opm disciplina

Itē ex eodē. Officialē libellū accipiat p̄sbri qui ordinatur ab epō.

Quando p̄sbri in prochijs ordinantur libellum officialē a sacerdote suo accipiant ut ad ecclias sibi deputatas instruci accedant. ne p ignorantia etiam in iphs dms scripturis offendat. Cū vero ad letamias vel ad ociliū venerint ratio nem epō suo reddant qualiter susceptū officium celebrent vel baptizēt

Itē leo ep̄s cōstatmopolitanis

Insciētia sacerdotis nec excusacōe

Sim laicis ē digna nec venia videtur itollerabilis insciētia quantomagis in hijs qui p̄sunt nec excusacōe ē digna nec venia. **Itē celestinus papa om̄ib; orthodoxis ep̄s** **Canones non liceat vllis sacerdotibus ignorare.**

Nulli sacerdotū liceat canones ignorare nec quicq; facere quod patrum regulis possit obuiare. Que em̄ digna a nobis res suabitur si decretaliū norma cōstitutorū p̄ alioz libitu licentia p̄p̄s permissa frangatur

Itē ex dīctis sancti aug.

Que necēria sint sacerdotib; ad discēd

Que iphs sacerdotibus necēria sūt ad discendū id est sacramentoz liber lectionarius antiphonariz us baptisterium op̄us canones penitencionales psalteriū omelie per circulū totius anni. dñicis diebz et singulis vestiuitatib; apte. ex quibus om̄ib; si vnū defuerit sacerdotis nomine vix in eo stare poterit. quia valde piculose euangelice m̄ne sūt quib; dicitur si cecō ceco ductū p̄stet ambo in foueam cadunt

Itē sepherm̄ p̄pa ex. viij. sinodo

Que d̄z scire eū q̄ ordinābus ē ep̄s

Sba em id e sbsistia. sacrotis vidz ee q ordinabus habeat sciam
Disceptant. i. strabit. nouu celebratur ociliu. ut. xviii
 Lacut. meulentur. sili cum. di. de creumus.

Snoiat scietia
 et xpm. et intelli
 gite de tali gran
 re qui stemnt di
 sed. s. di. px. e. fi.

Quia. Jo.
 sapiuntur. id
 e approbantur.
Ignorat. in
 telligite de eo. q
 stemnt scire. vel
 de eo q de facili sci
 re possit si habu
 ill tractatu cu pi
 tis. ut. C. d. in ge.
 ma. l. iij. et. s. di.

Quare. px.
 errare. errae
 esse aliud. p alio
 putare. ut. xxi. q.
 ij. in quibo.

Sat. q. i. hys
 q spectat ad salu
 te aie nichil inter
 est decipi. et decipe
 ut. xvi. q. i. si cupis
 Quia scire. hic
 vidz q bonum sit
 ignotare mala. x.
 xxi. di. hospicio.

Sedulo monendi sunt scolasti
 ci ut humilitate induci xpia
 na discant no stemere quos agno
 uerut magis mox vicia q verboru
 deuitare. sed cordi casto lingua ex
 ercitata no oferre audeat qua etia
 pferre ofueuerat. Hys em maxime
 est vtile nosse ita esse pponedas ver
 bis smas. ut pponitur animus cor
 pozi ex quo fit. ut ita malle debeant
 veriores q disertiores audire smo
 nes. sicut malle debent prudetiores
 q formosiores hre amicos. Noue
 rint etia non esse vocē ad aures dei
 nisi animi affem. Ita em non irride
 but si aliquos atistites et ministros
 ecclie forte aiaduenterit. vel cu bar
 barissimis et soloecismis deu muoca
 re. vel eade verba que pnuciant non
 intellige pturbateqz distiguere. no
 qz ista minime corrigeda sint ut po
 pulus ad id qd plane intelligit di
 cat amē. sed qz pie toleranda sunt
 ab eis qui didicerint. ut sono in fo
 ro sic voto in ecclia bndici Itaqz fo
 rensis illa nonuqz bona forte dictio
 nuqz tñ benedictio dici pt. **I**tem
 ad alexadrum epm **D**e eodem

Sedulo. sen
 tentias. nota
 qz magis confide
 randa est senten
 tia q verba. vt. i.
 q. i. marchio. xx.
 ij. q. v. humane.
 de ole. bi. iij. retu
 lerut. et si non sat
 dicitur. et potis
 us mens e colibe
 raba q verba. vt.
 xxi. q. i. paratus
 ar. otra ex to spō.
 ex lris. io. so. non
 est a vrb. recebtē
 du nisi ex vrbis p
 uis generetur in
 tellectus. et tunc
 verba sūt interpa
 tanda. di. i. ois. b.

Formosiores. vnta seneca. infirmus non querit medicum eloquens
 te sed curare scientem. qz non est deponendus aliquis propter ima
 m. Non intellige. ar. peritiam. x. q. i. placuit.
 Dicat. ar. otra. ex de filijs p. p. p. v. q. i. illud. sed nec hic

cōtinuo erret quisqz aliquis nescit
 sz si quis se existimet scire quod ne
 scit pro vero quippe approbat falsū
 qd erroris e prium. Verūtñ i qua
 re quisqz erret interest psumam
 in vna eademqz re nescienti sciens
 et erranti non erras recta racōe p
 ponitur. In diuisis aut reba cu iste
 scit alia et ille alia. et iste utiliora et
 ille minus utilia vel etia noxia. quis
 non in eis que ille scit ei preferat ne
 sciente. Sunt em quedā que nesci
 re melius e qz scire. **S**z licet p ig
 norantiā gramatice artis aliqd vi
 ciosū pferat pfbri vel epī. non tam
 ideo a scolasticis sūt despiciendi. qz
 morū vicia magis qz verborū sūt p
 cauēda. **V**nde aug. in libro de ca
 thezizandis rudibz **N**o contemnat
 scolastici ecclesiastica simplicitate.

Sedulo monendi sunt scolasti
 ci ut humilitate induci xpia
 na discant no stemere quos agno
 uerut magis mox vicia q verboru
 deuitare. sed cordi casto lingua ex
 ercitata no oferre audeat qua etia
 pferre ofueuerat. Hys em maxime
 est vtile nosse ita esse pponedas ver
 bis smas. ut pponitur animus cor
 pozi ex quo fit. ut ita malle debeant
 veriores q disertiores audire smo
 nes. sicut malle debent prudetiores
 q formosiores hre amicos. Noue
 rint etia non esse vocē ad aures dei
 nisi animi affem. Ita em non irride
 but si aliquos atistites et ministros
 ecclie forte aiaduenterit. vel cu bar
 barissimis et soloecismis deu muoca
 re. vel eade verba que pnuciant non
 intellige pturbateqz distiguere. no
 qz ista minime corrigeda sint ut po
 pulus ad id qd plane intelligit di
 cat amē. sed qz pie toleranda sunt
 ab eis qui didicerint. ut sono in fo
 ro sic voto in ecclia bndici Itaqz fo
 rensis illa nonuqz bona forte dictio
 nuqz tñ benedictio dici pt. **I**tem
 ad alexadrum epm **D**e eodem

Indignū vehemēt existio ut v
 ba celestis oraculi fstrigā sub

populus rntet amten officiantō ecclesiam vel missam. et ita videtur. q
 nec sine ministro possit presbiter missam dicere. licz. b. dixerit q bene
 possit cū ppo tñ eccliam officiare. **P**ulus rntet sacerdoti in missa et
Amen. vidz ergo sufficē q si po sic est ar. cōtra. vij. q. i. illud.
 sed hic q popul
 non rntet offician
 to ecclia m.

regulis donati **Q**uē d vera fligide
L Deuco diuina scripturazū
 fm cuiuscūqz lingue pprieta
 te accipienda e. **H**abet em omis im
 gua quedā ppria locucomū gna. q
 cū in alia transferūtur videntur ab
 surda. **I**te ieronimus ad pam
A machū. **D**e eodem.

Celestia interpretatio etiā
 si habet eloquentie venustate diffi
 mulare eā debetis et fugē. ut nō oci
 ofis philosophorum scolis paucisqz
 discipulis sed vniuersa loquatur bo
 minū gna. **I**te clemēs **P**ropt
 opprobriū senectutis a puulis ul mi
 nimis nō erubescat discē episcopus

Nullus ep̄s ppter obprobrium
 senectutis vel nobilitate ge
 neris a puulis vel minimis eruditis
 si quid forte e utilitatis aut salutis
 inquirere negligat. **Q**ui em rebel
 liter viuit et discere aut agere bo
 na recusat magis diaboli qz cristi
 membrū esse ostenditur. et potius
 infidelis qz fidelis esse monstratur.

Accipere **XXXIX**
Anarie mōstratum est q sa
 cerdotes oportet litteraz
 tam sacrarum quam secularium es
 se p̄tos. **N**unc queritur an secula
 rium negotiorum oporteat eos hre
 noticiā vel p̄tia. **H**ac p̄latis esse ne
 cessariā multis rationibz probatur
Debent p̄latis subditis nō solū spūa
 lia sed etiam carnalia subsidia mimi
 strare. exemplo xpi. qui turbas se
 quentes nō solū verbo docebat. sed
 etiā virtute sanabat corporalibz a
 limētisqz reficiebat. **V**t aut p̄latis h
 omnia plene pficere possint seculari
 um negotioz optet eos hre solerti
 am ut eoz cautela et ecclie seruent
 indemnes et cuiqz necēria sua p mō
 suo subministrantur. **V**nde quidam
 in ep̄m electus a beato greg. pro
 sua simplicitate repellitur ne ei9 oc
 casione res ecclie dilapidarentur.
Vnde idē scribit nobilibz ciuibz
 neapoli **S**eculariū negotioz im
 periti nō sunt in ep̄os ordinandi.

Dilus. op
 probrium. et
 dicit augustinus
 ego senex a pue
 ro non dum anni
 culo patus sū ego
 ceri. vt. xxiii. q. i
 ij. si habes. etiam
 stultus est qui bo
 na que videt disce
 re stemnt. vt. x.
 xij. di. de ostanti
 nopolitane. et si v
 num pedem habe
 rem in sepulcro a
 lium extra adhuc
 vellem discere. vt.
 ff. de fid. s. l. i. a
 pub ulianum. vnt
 de seneca. nulla es
 tas sera e ad dis
 cendū.

Di. xxxix.
Acc. pro
 batur in
 sbo supra
 bidis distmēio
 nibz monstratū
 est ep̄m debē esse
 prudentem in lris
 tam diuinis qz se
 cularibz. **N**unc ve
 ro in hac distmē
 ctione. xxxix. o
 stendit. qz optet
 ep̄m esse pruden
 tez in negocijs se
 cularibus. vt sua
 cautela reddatur
 ecclie intēnes. et
 cuiqz necēria p
 suo modulo mimi
 strantur. et hoc ex
 emplo domi qui
 turbas sequentes
 non solum verbis
 spiritalibus sed
 etiam corporalibz
 alimentis reficie
 bat. quam periti
 am. quia petrus

diaconus non habuit est a dignitate repulsus ad quam fuerat elect
 vt pba tur sequenti capitulo qd p se patet.
Pro suo moto. quia plus qnqz oferendū est vni qz alteri. vt. i. q.
 ij. clem. ci. xij. q. ij. vulturane. extra de presb. b. multa.

Detrus simplex. quedam est simplicitas que e otraria volo r illa est bona. vt. xvi. q. i. si cupis. sed h vocat simplicitate negligenciam siue stulticiam. xxvi. di. in prim. Illa enim impedit pmouendum ut hic r ar. lxxiiij. di. epoz. sed pmotu non dicit h datur ei. c. adiu. tot. vt. vii. q. i. q. frater. et. xii. q. ij. vobis. tñ ipe petri non tñ ppter simplicitatez fuit remotus. sed r qz solidos dedit ad u furā. vt. lx. vii. di. de petro.

De extrinseca. ca. debz em caut9 circa sua negotia esse vt. xxiiij. di. q. epus. et e file. lx. xvi. di. fratrem. Johannes.

Odi. xl. Portet. h. profequē quantum capitu lum apostolice regule. optet epm ee ornatu Est aut duplex ornatus exterior et interior exterior ornatus consistit i grauitate et incessu et i habitu. et in tpātia cibi r pot9 de isto ornatu agitur in prima sequenti. di Interior ornatus e virtus et de h a git h. et ostendit q locus non dat virtute nec dignitas h vite meritū. io.

Non nos. to. te. i. aplicaz dignitatem p bona merita questi. heredi tā. tate. i. ad h transiuit vt essent heredes bonitatis sue.

Per actu lucem. i. p bonos actus.

Quos. i. quia eos.

Illustrat. id e dat eis occasioez bene viuendi. vt. l. xxi. di. valet.

Quis em. qua si diceret. et si qñ qz forte aplici no essent boni tñ sep pfumitur ee boni

Quis enim. et cetera. sed nonne otrariū e. xix. di. anastasius. xxi. di. nūc aut. sed no dz h q sancti sūt sed q sancti pfumuntur donec otrariū ostet. quia hereditate innocētie recipiunt vt h dicitur. Sz quis si ostet de ipo q adulteriū omisit vel ho micideū dicit. b. q licet non possit accusari mte tñ peccat. et q hic dicitur semp benefacere intelligitur de hijs que pnt eque reuolueri ad bonū vel ad malum. qz semp in dubio p ipius feco pfumitur. xvij. q. ij. q. qui autem. in fi. Sed. certe h item e in quolibet sacerdotē. vt. xi. q. ij. ablit. xli. di. e. i. et. xvi. q. i. si clericatus. Sen. h. verū e. h tñ magis pfumit. p ppa. vt. xciij. di. e. i. vñ sacrilegij instar esset disputae p feco suo. vt. xvij. q. iij. q. qui aut. vel dicit q fea ppe excusat. vt ho

Detrus diaconus quem ab oib9 elcm asseritis oino ut dicit simplex e. et nostis qz h tempore talis in regimimis arce debet constitui qui no solum de salute animaz. verū etiā de extrinseca vtilitate r cautela sciat esse sollicitus. **O 81**

Oportet qz episcopū esse donatum hospitalem. ornata episcopalia virtutes debent intelligi que a domino eis re promittuntur. dum dicitur sacerdotēs eius induam salutari. Vnde et i veteri testamento varijs vestib9 ex precepto dñi sacerdotes leguntur donati. qz multimodis virtutib9 debz splēdere vita potificis ut graduū cōferat decorem que ab eo non accēpit. Nō em loca s3 vita r mores sanctū faciūt sacerdotem. Vnde ex officio suscepto nō licentiā peccandi s3 necitatē bene viuēdi se nouerint assecutos. **Vñ simachus ppa ait. Officiū sacerdotij nō cōferē s3 ad i.**

Don nos. mit licētia deliquēdi beatū petrum sic dicitis a domino cū sedis puilegio vel successoris eius peccandi licētiā iudicam9 suscepisse. ille plennem dotez meritum cū hereditate innocētie trāsmisit ad posteros q illi accessum est per actu lucem ad illos pertinet quos par ouersatiōis splendor illuminat. Quis em scām dubitet esse que apex tate dignitatis attollit. in quo si de sūt bona acquisita p meritum sufficiūt que a loci pdecessore testantur. Aut enim claros ad hec fastigia erigit aut q erigūtur illustrat. **Idē iero. Filij sūt sanctorū q exercēt opa eoz.**

Non e facile sta opa eoz re in loco petri et pauli scilicet tenere cathedra regnantū cū xpo qz hic dicitur. Nō sanctorū filij sūt qui tenent loca sanctorū. s3 qui exercēt opa eoz. **Item greg.**

micioū sampsonis et furta hebreoz et a bulteriū iacob. vt eē tō di. **N**os qui loco. tñ ne sit ostra. lxxi. di. valet. uof. gaudemus. **Moz. C. de epis. si queq. Nobilitate. sic. i. q. i. vilis. Non loca. ordines. tantum. qz per ordines bñ offer. simus. tur gra. vt. i. q. i. quicquid. et e file. xxiiij. q. iij. sicut. ij.**

Mozū nobilitas nō loci vel generis sacerdotēs notificet

Nos qui psumus nō ex locorum vel generis dignitate sed morum nobilitate innotescere debemus. nec vrbium claritate sed fidei puritate.

Itē anastasio pbro. Nos deo cōiungunt non loca vel ordines

Non loca vel sed bona merita ordines creatori nostro nos proximos faciūt. sed nos aut merita bona ei iūgūt aut mala ei diiungunt

Itē iohannes crisostomus ait Magnitudo peccati vel dignitatis

quemqz fortiter dicit.

Quomo xpianus fortiter cedit in peccm ppter duas causas aut ppter magnitudinez peccī. aut ppter altitudinē dignitatis. Itē ex ge. R. is bonifacij martiris. Danatur

aplicus q sue r fraterne salutis e negligēs

Sippa sue r frat ne salutis negligens reprehenditur inutilis r remissus in opib9 suis et insuper a bono taciturnus qd magis officit sibi r omib9 nichilomin9 innumerabiles populos cateruatim secum ducit primo mancipio gehēne cum ipso plagis multis in eternū vapulaturus huiusmodi culpā istic redarguē nullus mortaliuz pfumit qz cūctos ipe iudicaturus a nemine est iudicandus. nisi deplendatur a fide deuius. p cuius ppetuo statu vniuersitas fidelū tanto instantius orat quanto suā salutē post deū expellit9 animaduertit incolumitate ppenhens pendere. **Itē aug. ad valerianum. Non ordines s3 vite merita nos deo pphus omēdant**

Adte omnia peto ut cogitet religiosa prudentia tua nichil esse in hac vita et maxime in h tempore facilius et leuius et hominibus acceptabilius epī aut pbrī aut diaconi officio si perfunctorie atqz

Homo xpia nus. cabit. i. cātore iudicat ab ecclia.

Dignitatis. ex hoc. e. dicunt quidam qz circūstantie loci r temporis r dignitatis r scientia aggrauāt peccm vt magis teratus qz nō fratus vt magis peccet clericus qz laicus in eodem gñe tēlicij. r magis peccet in loco sacro vel tpe qz ex. ar. xix. di. nulli. et. l. di. quia tua. et. xi. q. iij. precipue et xxv. q. i. nulli. tē pe. di. v. confite ret. et. xxiiij. q. v. qui viderit et augetur peccm dignitate peccantis. ff. de mi. oē. §. auget. alij dicūt qz circūstantie cū sint bone et a deo non debēt ee alicui occasio mali. vnto dicunt qz circūstantie non aggrauāt peccatum. sed solus contemptus si e laicus ex maio ri oteptu peccat magis peccat qz clericus. sed qz ecclesie non constat qualiter quis peccat an ex oteptu an alio modo. vt. xxiiij. q. iij. deus. iteo non pnt iudicare de peccato sedm oteptū. et iteo iudicat p circūstantias quasi p quādam pfūpiones. r magis punit clericū qz laicū. quia magis pfumitur ostra ipm. et licet h due cāe enume rentur que vitēat aggrauare peccm tñ ples sūt. vt de pe. di. v. osteret **S**papa. taciturn9. taciturnitas mortalis e in plato. vt. xliij. di. e. i. **M**anipio. i. diabolo qui mācipatus est gehēne. **A** nemine. papa a nemine potest iudicari. vt. ix. q. ij. nemo. quod intellige nisi ipsi se subiciat alij. ut. ij. q. vii. nos si incōpetenter. h contra. xxiiij. q. ij. sane. pfertur. v. Itē si romanoz. ibi dicitur qz diolconus ppa romane ecclesie fuit ex cōicatus qzuis in fide nō peccauerit. sed ibi appellat papam patriar chā constantinopolitanum. Item adhuc obstat. xij. q. ij. non liceat. ibi vnus papa iudicat de suo successore. sed ibi non iudicat de ipo. sed dicit qz non liceat ei alienare res ecclie.

diabolo qui mācipatus est gehēne. **A** nemine. papa a nemine potest iudicari. vt. ix. q. ij. nemo. quod intellige nisi ipsi se subiciat alij. ut. ij. q. vii. nos si incōpetenter. h contra. xxiiij. q. ij. sane. pfertur. v. Itē si romanoz. ibi dicitur qz diolconus ppa romane ecclesie fuit ex cōicatus qzuis in fide nō peccauerit. sed ibi appellat papam patriar chā constantinopolitanum. Item adhuc obstat. xij. q. ij. non liceat. ibi vnus papa iudicat de suo successore. sed ibi non iudicat de ipo. sed dicit qz non liceat ei alienare res ecclie.

ostendit gravitatem mentis. ut h. c. s. vi. **Q**uisquis rebus quibus vivit. non moribus. ut. di. viii. que otra. xii. di. illa. et e. ar. q. ratione societatis toleratur excōicatus. quia excōicatus ratione otractus ad oillio nē admittitur. ut e. de sen. ex. si vere. **I**ntēpans. i. nolēs oforma re se alijs. **S**uperficiofus. i. inams glorie cupidus ut ipocrita.

Significat. fō te habet ventrem infatiabile vel cū cā infirmitatis h̄ faciat.

Flagiciofus. ē p̄bigus vel ipo = crita.

Libido. quasi diceret potius cō liberabimus causā faciā quā ipm fa = dum. sic. xxiii. q. viii. decidit. xxix. di. sciendū. ar. cō tra. h̄. xxii. q. iiii. origo.

Flagicia. id ē non statim dica = mus aliquid eē vici osum. nā dubia in meliore ptē sūt interpretanda. e. de reg. iur. estote

Pisce vesci. hanc historiā h̄ = bus de pe. di. ij. s. opponitur.

Sed ex eā. scz. xxi. q. iiii. omnes laici.

Non cogantur. ar. q. mitius agendū est cū di = uatibus et nobili = bus q̄ cū paupibz ut. lxxvi. di. non satis. r. lxxiii. di. puenit. et. l. di. cō tumaces. xxvi. q. vii. tēpora. ar. oē xxii. q. v. qui con pulsus. die q̄ ig = nobiles mag pu = muntur corporali pena quā nobiles. h̄ pecunialiter ma gis punitur nobi lis quā ignobilis. ut. xxiii. q. i. q̄ cō tra. et. ff. de penis si quis aliquid. q̄ = dam contra.

Divites. cum sūt in penitentia.

Cōsuetudiez. ar. q. cōmutacō = nes penaz. p̄nt fi = eri in spūalibus. ut. lxxii. di. p̄br v̄ pauperibz

Vilia. ar. oē. h̄. xlix. di. c. ul. in fi.

Supfluis. id ē preciosis.

Quod dicit. in euāgelio. tangit hic quod xp̄us in euange = ho dicit de iudeis venit io. non man ducās carnes nec bibens vinum. et dixit is domini.

de vestibz q̄ de cibis intelligendū ē.

Vn̄ aug. ait in libro de doctrina xp̄iana. **P**ro moribz eoz cū q̄bus vivimus etiam vti cibis debemus.

Quisquis rebus p̄tereuntibus strictius utitur q̄ sese habeāt mores eorum cum quibz vivit aut intēpans aut superficiofus est. Si quis vero sic eis utitur ut metas cōsuetudinis bonoz inter quos ver = satur excedat. aut aliqd̄ significat. ā flagiciofus ē. In omibz em̄ talibus non usus rez sed libido in culpa est.

Que igitur locis et t̄pibz et p̄sonis ouemiant diligenter attēdendum est nec temere flagicia rep̄ndamus fieri em̄ p̄t ut sine aliquo vicio cu = pidinis vel voracitatis preciosissimo cibo sapiens utatur. insipiens autē fedissima gule flamma in vilissimuz ardescat cibū. et sanius quisqz malu erit more domi pisce vesci. q̄ lēticu = la moē esau nepotis abrahā ā oēdo moē iumētoz. Non em̄ p̄terea no bis oēmētiores sūt plereqz bestie qz vilioribz escis aluntur. Nā in omni bus huiuscemodi rebz nō ex earum rez natura quibz v̄tim sed ex cā v = tēdi r̄ modo appetēdi vel p̄bādū est vel improbandū qd̄ facimz. **I**te aug. sup eplam iohānis.

No cibis s̄ appetitus inculpatur.

Delicie quelibet si absqz desiderio percipiuntur non efficiunt. et viles cibi appetēter accepti impe diūt p̄fectū abstinentie. Dauid em̄ aquā male occupatā effudit. et heli as carnem omedit. **I**te in libro de verbis dñi. **C**ontra sue infirmi tatis osuetudinē aliquibz cibis non

Non cogantur diuites uti. **C**ogantur diuites pauperū cibis vesci. utantur osuetudine infirmita tis sue. s̄z doleāt se aliter nō posse su stentari. si consuetudinē mutant. e grotāt. vtāt supfluis dēt inopibus ncēria. vtatur p̄ciosis. dēt paupibz vilia. **I**te in li. q̄onū euangelij.

Equamitas tolerādi nō vsus vel abstinentia cibi iusticiam facit.

Quod dicit dñs in euāgelio. **I**ustificata ē sapientia ab oi = bus filiis suis. ostendit filios sapi = entie intelligere nec in abstinento

habet. venit ihesus manducans et bibens et dixit is forator et potator vini. sed licet alij male opinarentur de ipso tñ iustificatus est ab apo stolis. suis. **I**lli ipi. datui casus. **P**ositas coram alijs. **S**i id. i. p̄ tpe. i. cū coram aliquibz tpe necessitatis potus p̄poni = tur cibis. i. non ideo debet quis statim comedere qz videt alios ne = cessitate exigente comedere.

nec in manducādo esse iusticiam. sed in equanimitate tolerādi inopiā. et temperantia p̄ abundantiaz. non se corrumpendi atqz oportune sumendi vel nō sumendi ea quoz nō vsus sed o cupidiscntia rep̄ndēda ē. Nō em̄ interest oīno quid alimentorum sumas ut succurras ncēitati corpo = ris dummodo agruas in gnibus ali mentozū hijs cū quibus tibi viven = dū est. **N**eqz quātū sumas multū in terest cū videamus aliorum stoma chū citius saturari cibis. et eos ta = men illiipi paruo quo satiantur ar = denter et intolerabiliter et oīno tur piter imbiare. alios aut plus paulo poculo quidē satiari s̄z tolerabiliter inopiā p̄peti. vel ante horā positas e pulas si id in tpe aut opus sit ā ne = cesse sit cū trāquillitate aspicere ne qz tangere. **M**azis ergo interest n̄ quid vel quantum alimentorum p̄ ogruentia hoim atqz persone sue et p̄ sue valitudinis ncēitate quis ac = cipiāt. sed quanta facilitate et sere mitate animi careat. cū hijs vel opoz teat vel ncēe ē carere ut illud in ani mo opleatur xp̄iam quod dicit apo stol9. **S**cio et minus habē scio r̄ a = būdaē vbiqz inequalitatem r̄ i omi = bus imbutus sū et satiari r̄ esuriē r̄ abūdare et penuriā pati. oīnia pos = sum in eo qui me ofortat. **I**te ex ocilio gangrensi. **T**emperantia

eibozū et vestium non dissolutio eoz = rum laudatur

Darimonā cū veste humili non reproba = mus sicut etiā ornatū p̄ter corporis diligentia infucatū laudamus. **D**is solutos aut r̄ fractos vestibus et in cellu nō recipimz pietatē in priua = tis domibus nō ocludentes omnem locū in nomine dei edificatuz hono = ramus et o gregacōnem in ecēia dei factā ad vtilitatē oīem recipimus et bona opa q̄ supra in fratres pau peres exercentur secundum ecēiasti cas tradicōnes beatificamus r̄ oīa que oueniūt tradicōnibus apostoli cis r̄ sanctaz scripturaz p̄ceptis i ecēia fieri exoptamus. **I**te gre gorius. **S**ub specie virtutis sepe

Sepe vicia se ingerunt et se esse

Scio. i. sic faci ent epi cū veniūt ab pauperes ec = clesias ne breuis hora cōsumat vi = dum longi tēporis e. de cen. cū apl's

Darimoniam. i. tpatū v̄fū

Diligentiam. i. voluptatem.

Infucatū. id ē p̄ciosum. vel in = fucatū. i. nō p̄ci = ose fucatum.

Priuatiz. ar. oītra illos qui di = cunt melius esse o rāndum in priua = to loco et nō corā hominibus quā in ecēia. ex illa au = ditate. tu autē cū oraueris intr a cubiculum tuū et clauso hostio ora = patrem. sed illud de cubiculo men = tis intelligitur.

Que supra. nam quequid su = pererogauerit red dam tibi. sic. lxx = xvi. di. non satis est.

Discopos. vi lē fu p̄pellectilē. h̄ hodie non tenet qz motu habent am = plas possessiones. ut. xii. q. i. expe = dit. et sic non est contra. vt. d. o. bi. i. vasa. r̄ extra d̄ cen. cū aplis. vbi dicitur qz archie = piscopi quinqz m ta eqtaturas ha = bebunt. in visitati oīnibus.

Alericus. hi = stozio q̄phus salustius. mutabi litatem cateline.

Di. xxxij. ij.

Hospita = lem. in hac distm = ctione ostendit qz tianus quod hospi talis erit ordinan = bus quia non ha = beret frontē inui = tandi alios ad ho = spitalitatē si to = mū suā hospitibz clauderet. et quia h̄ pietas remunes ratur eternaliter et t̄paliter. **I**tem exemplis abrahā et loth. qui quo = miam hospitales erant angelos.